

Europeiska
kommissionen

[SOMMAREN 2012 ▶ NR 42]

panorama

inforegio

▶ Partnerskap i sammanhållnings- politiken

Förstärka genomförandet
av denna grundprincip

- ▶ Hjälp upp ur den ekonomiska krisen
- ▶ RegioStars firar innovativa projekt
- ▶ Främjande av regionala politiska framgångar på Europadagen

Regionalpolitik

▶4

▶LEDARE..... 3
 Johannes Hahn

▶FEATUREARTIKEL..... 4-7
**FÖRSTÄRKNING AV PARTNERSKAPET
 SOM LIGGER TILL GRUND FÖR
 GENOMFÖRANDET AV STRUKTURFONDERNA**

▶REGIONAL FÖRVALTNING PÅ LOKAL
 NIVÅ: FALLET ÖSTERRIKE..... 8-9

▶SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKENS
 RESULTAT 2007-2013..... 10-11

▶STRUKTURFONDER HJÄLPER EU UPP
 UR DEN EKONOMISKA KRISEN..... 12-15

▶PRESENTATION AV DEN NYA
 GENERALDIREKTÖREN..... 15

▶INNOVATIVA PROJEKT FIRAS
 NÄR REGIOSTARS-PRISEN DELAS UT..... 16-17

▶KARTOR..... 18-19
 ▶Sammanhållningspolitikens planerade investeringar
 i kapacitetsuppbyggnad
 ▶Sysselsättning i offentlig förvaltning

▶BÄSTA SÄTTET ATT VÄLJA PROJEKT
 FÖR SAMFINANSIERING..... 20-21

▶PROJEKT..... 22-25
 Exempel på projekt från Tjeckien, Finland, Malta,
 Slovakien

▶FIRANDE AV EUROPADAGEN
 I HELA EU..... 26-29

▶INFORMERA OM REGIONALPOLITIKEN..... 30-31

▶STÖD TILL FÖRETAG OCH INNOVATION... 32-33

▶EN KOMPLETTERANDE EUROPEISK
 REGIONALPOLITIK: BIDRAG FRÅN
 SCHWEIZ, EES OCH NORGE..... 34-35

▶KALENDARIVM..... 36

▶8

▶16

▶22

Foton (sidor):

Omslag: © Ivelin IVANOV

Sidor 3, 4, 5, 12, 13, 15, 16, 17, 21: © Europeiska kommissionen

Sida 14: © Biocant, © Casala, © Corallia

Sida 8: © Walter Luttenberger (www.blende16.at)

Sida 22: © Mater Dei-sjukhusets onkologcentrum

Sida 23: © ZLKL

Sida 24: © Varpu Heiskanen, UEF

Sida 25: © BioScience Slovakia

Sidor 26-29: Lettland: © Eiropas Savienības darža svētki / Bulgarien-

Rumänien: © Adina ENE / Slovenien: © Zavod Antona Martina Slomška

/ Portugal: © INALENTEJO / Grekland: © Evi Panagiotakopoulou /

Andra bilder: © Europeiska kommissionen

Sidor 30-31: © Nationella utvecklingsbyrån (Ungern) /

© Departementet för regional utveckling (Polen) / © Departementet

för ekonomi och sysselsättning (Portugal)

Denna tidskrift ges ut på engelska, franska och tyska och är tryckt på återvunnet papper. Den finns tillgänglig på 21 språk på http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_sv.cfm

De åsikter som framförs i denna publikation är författarens och återspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens åsikt.

▶ LEDARE

Johannes Hahn

Ledamot av Europeiska kommissionen
med ansvar för regionalpolitik

Grunden för att EU:s strukturfonder ska kunna användas framgångsrikt är ett partnerskap med lokala aktörer på olika nivåer i planeringen, genomförandet och utvärderingen av programmen. För att effekterna ska bli så stora och EU-medlen användas så effektivt som möjligt måste olika partners expertkunskaper tas till vara och integreras fullt ut.

I kommissionens förslag för EU:s sammanhållningspolitik 2014-2020 har denna typ av partnerskap prioriterats och håller på att förstärkas avsevärt. De nya bestämmelserna innebär att alla medlemsstater måste ingå ett partnerskapsavtal med huvudaktörer som *till exempel* regionala och lokala myndigheter, näringslivets och arbetsmarknadens parter samt organ som företräder civilsamhället. En europeisk uppförandekod håller på att utvecklas som ett stöd för den här processen.

Ekonomisk tillväxt

EU:s strukturfonder är ett kraftfullt investeringsinstrument på över 300 miljarder euro: I nuläget fokuseras de framför allt på strategin för ekonomisk återhämtning samt insatser som syftar till att ge ny kraft till den europeiska ekonomin, skapa arbetstillfällen och främja ekonomisk verksamhet på lokal nivå. Samtidigt som man strikt håller sig till befintliga budgetar och program investerar man också i tillväxtfrämjande verksamheter som ger såväl direkta effekter som långsiktiga ekonomiska fördelar.

Snabbare utdelning av tillgänglig finansiering är en annan prioritering, och för vissa medlemsstater har medlen styrts om så att EU-stödet ska kunna utnyttjas i sektorer där investeringar kan ge snabba resultat. I vissa länder ändras graden av samfinansiering för att påskynda återhämtningen.

Sprida ordet vidare...

Informations- och kommunikationsverksamhet är en viktig del av förvaltningen och genomförandet av regionalpolitiska program. Det är viktigt att informera allmänheten om vilka resultat EU:s strukturfonder leder till och vilka finansieringsmöjligheter som står till buds.

Undersökningar som vi har genomfört visar på en ökad medvetenhet om EU:s finansieringsverksamhet och dess positiva effekter för regional utveckling. Dessa undersökningar understryker vikten av att vi fokuserar våra huvudbudskap på aktuella frågor, framför allt den ekonomiska krisen, investeringar och skapande av arbetstillfällen samt att vi fortsätter att belysa våra framgångshistorier.

Dessutom har många enastående innovativa strategier tagits fram i olika delar av Europa, och målet med kommissionens RegioStars Awards är att främja utbyte av idéer och bästa praxis. Det här toppevenemanget, som nu är inne på sitt femte år, visar hur innovativt EU-stödet används. Vid årets prisceremoni den 14 juni belönades 5 projekt av de 24 välkvalificerade finalisterna i de olika kategorierna med det eftertraktade priset.

Alla de vinnande projekten är mångsidiga och visar på vilka genialiska sätt olika lokala aktörer kan bidra till smart och hållbar tillväxt för alla. De här och de andra 350 projekten som har nominerats under de senaste fem åren är exempel på många bra idéer och god praxis och de kan inspirera de andra regionerna i Europa.

▶ FÖRSTÄRKNING AV PARTNERSKAPET SOM LIGGER TILL GRUND FÖR GENOMFÖRANDET AV STRUKTURFONDERNA

I kommissionens lagstiftningsförslag för EU:s sammanhållningspolitik 2014-2020 skärps kraven om partnerskap och flernivåstyre. De nya bestämmelserna innebär att alla medlemsstater måste ingå ett partnerskapsavtal med huvudaktörer som *till exempel* regionala och lokala myndigheter, näringslivets och arbetsmarknadens organisationer samt organ som företräder civilsamhället. En europeisk uppförandekod håller på att tas fram som ett stöd för den här processen.

▶ MER INFORMATION
http://ec.europa.eu/regional_policy/how/principles/index_sv.cfm

Idén om "partnerskap" är inte ny utan togs upp redan i Romfördraget 1957 i anknäpning till Europeiska socialfonden. Senare kom den att bli en gemensam huvudprincip för strukturfonderna genom 1988 års reform.

Partnerskapsstrategin säkerställer att den expertkunskap som olika partner besitter inom sina verksamhetsområden utnyttjas fullt ut och garanterar att EU-medlen – som uppgår till en tredjedel av EU:s totala budget – används så effektivt som möjligt.

Sammanhållningspolitikens aktörer/partner bör delta i alla stadier av planeringen, genomförandet och utvärderingen så att de känner att de har "ägarskap" av EU:s insatser och gemensamt förbinder sig till målen i Europa 2020-strategin⁽¹⁾.

Partnerskap går hand i hand med principen om flernivåstyre. Det är dessutom en mekanism för att garantera respekt för subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen. Principen om flernivåstyre förstärker genomförandet av partnerskapsprincipen både vertikalt – mellan regionala och lokala myndigheter, nationella regeringar och EU – och horisontellt – mellan de olika nivåerna, näringslivets och arbetsmarknadens organisationer samt civila samhällsorgan.

Inkonsekvent genomförande

Samtidigt som partnerskap bidrar till att sammanhållningspolitiken blir mycket mer effektiv visar återkoppling från berörda parter att principen inte tillämpas på samma sätt i alla medlems stater och regioner.

Därför har några institutioner och viktiga berörda parter bett EU att utarbeta riktlinjer för partnerskapen. Europaparlamentet har i sina resolutioner med kraft uppmanat⁽²⁾ kommissionen att ta fram en gemensam definition av begreppet

partnerskap och en vägledning. I sina yttranden har Europeiska ekonomiska och sociala kommittén efterlyst⁽³⁾ en europeisk uppförandekod och Regionkommittén har rekommenderat⁽⁴⁾ att partnerskapsmetoden konsolideras.

Dessutom har det här behovet framhävts i betänkanden, undersökningar och publikationer från många civila samhällsorgan samtidigt som nätverk för regionala och lokala myndigheter har betonat vikten av det.

De nya lagstiftningsförslagen för EU:s sammanhållningspolitik 2014-2020 återspeglar dessa rekommendationer i och med att kraven om partnerskap och flernivåstyre förstärks i dem.

Europeisk uppförandekod för partnerskap

Europeiska kommissionen har tagit fram ett arbetsdokument för att hjälpa medlemsstaterna att utforma sina partnerskapsavtal på ett bra sätt under förberedelserna. Arbetsdokumentet tar även upp de grundläggande kraven för en europeisk uppförandekod för partnerskap, vilka kan tjäna som underlag för diskussionerna med berörda parter.

En analys utförd av generaldirektoratet för regionalpolitik visar att det är mycket viktigt att välja sina partner med stor omsorg. Till exempel deltog över 60 organ – arbetsmarknadens organisationer, regioner och departement – i samrådsförandet i samband med utarbetandet av Greklandsnationella strategiska referensram.

Urvalet skulle representera alla politikområden och socialgrupper på nationell och regional nivå enligt de tematiska och de övergripande områdena i ramen. Eftersom många flernivåpartner deltog och informationsflödena var öppna förebyggdes inkonsekvenser mellan ramen och de operativa programmen. ▶▶

(1) Europa 2020-strategin, KOM(2010) 2020 av 03.03.2010.

(2) Se Europaparlamentets resolution om styrelseformer och partnerskap på nationell och regional grundval samt på projektbasis inom regionalpolitiken – P6_TA(2008)0492 (Beaupuy-betänkandet) och Europaparlamentets resolution om goda styrelseformer för EU:s regionalpolitik: stödförfaranden och Europeiska kommissionens kontroll – P7_TA(2010)0468 (Manescu-betänkandet).

(3) Se det förberedande yttrandet från EESK om främjande av ett effektivt partnerskap i förvaltningen av sammanhållningsprogrammen, baserat på välfungerande metoder från programperioden 2007-2013 CESE 967/2010 (Olsson-betänkandet).

(4) Se Regionkommitténs vitbok om flernivåstyre CONST – IV – 020, CdR 89/2009.

ARTIKEL 5 I FÖRSLAGET TILL FÖRORDNING OM GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

(1) För partnerskapsavtalet och för varje program ska medlems staten organisera ett partnerskap med följande deltagare:

- (a) behöriga regionala, lokala och andra myndigheter;
- (b) näringslivets och arbetsmarknadens organisationer;
- (c) företrädare för civilsamhället, även miljöorganisationer, icke-statliga organisationer och organisationer som arbetar för icke-diskriminering och jämställdhet.

(2) Enligt principen om flernivåstyrelse ska medlemsstaterna låta partnererna delta i utarbetandet av partnerskapsavtal och

lägesrapporter samt i utformning, genomförande, övervakning och utvärdering av programmen. Partnererna ska delta i övervakningskommittéerna för programmen.

(3) Kommissionen ska vara bemyndigad att anta delegerade akter i enlighet med artikel 142 för att föreskriva en europeisk uppförandekod, som ska innehålla mål och kriterier för att stödja genomförandet av partnerskapen och underlätta spridningen av information, erfarenheter, resultat och god praxis mellan medlemsstaterna.

(4) För varje GSR-fond ska kommissionen minst en gång om året samråda med de organisationer som företräder partnererna på unionsnivå om genomförandet av stödet från GSR-fonderna.

Förordningen om gemensamma bestämmelser innehåller dessutom bestämmelser som antingen direkt handlar om partnerskap eller som har en anknytning till denna princip när det gäller övervakning, rapportering och utvärdering.

Det är mycket viktigt att civila samhällsorgan får vara med vid utarbetandet av programmen och i de flesta medlemsstaterna deltar de i utvecklingen av dokumenten om den nationella strategiska referensramen och de operativa programmen genom många olika kanaler som frågeformulär, arbetsgrupper, offentliga samråd, seminarier eller särskilda webbplatser.

Partnerernas deltagande i programplaneringen uppmuntras också genom att olika typer av *samarbetsplattformar* inrättas för att öka medvetenheten om deltagande. Till exempel återspelas Österrikestraditionella sociala partnerskapsmodell i genomförandet av program inom ramen för Europeiska socialfonden (ESF) och Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf). Näringslivets och arbetsmarknadens organisationer deltar vanligtvis i utformningen och övervakningen av referensramen för nationella strategier i ett permanent organ – den österrika konferensen för fysisk planering (ÖROK).

Deltagande i utvärdering

Partnerernas deltagande i utvärderingsprocessen är den sista fasen i en välfungerande cykel. I Polen, till exempel, har den polska förvaltningsmyndigheten för Europeiska socialfonden inrättat en utvärderingsstyrgrupp för programmet Humankapital i syfte att göra utvärderingen mer effektiv på nationell och regional nivå. Gruppen består av institutioner och organ

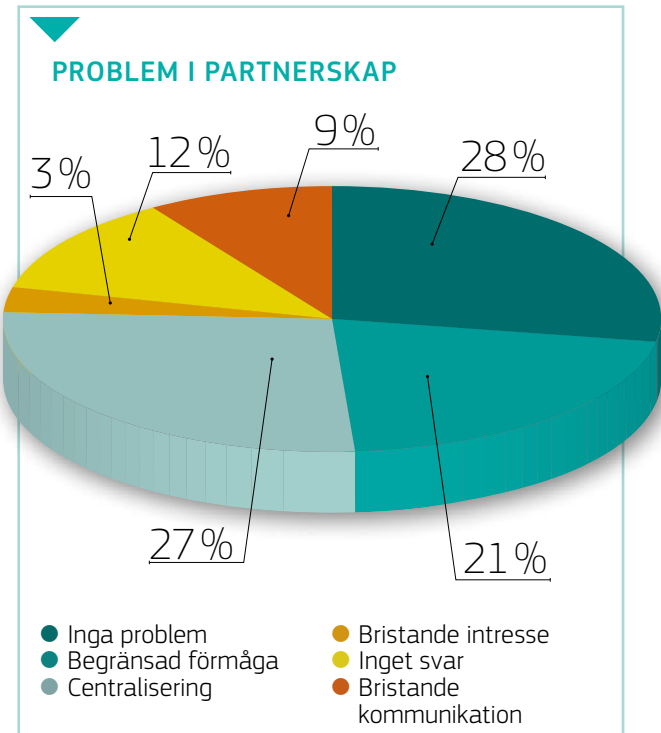
som är intresserade av att delta i utvärderingsprocessen, till exempel företrädare för förvaltningsmyndigheten, förmedlande organ (både centrala och regionala), arbetsmarknadens organisationer, den nationella utvärderingsenheten och oberoende utvärderingsexperter.

Generaldirektoratet för regionalpolitik har genomfört en undersökning om vilka hinder som uppstod under programplaneringen när det gäller partnerernas deltagande. Undersökningens resultat illustreras i diagrammet.

Centraliseringen av beslutsprocessen togs till exempel upp som ett av de främsta hindren för partnerskapen i Portugal, Ungern, Malta, Irland, Slovakien, Nederländerna, Tyskland, Frankrike och Spanien.

I Rumänien, Ungern, Estland och Lettland såväl som i mer erfarna länder som Tyskland, Frankrike och Italien betonade myndigheterna att de civila samhällsorganens *begränsade förmåga* att påverka nationell och regional ekonomisk politik och deras resursbrist hindrade dem från att delta aktivt.

För att öka partnerernas deltagande har några medlemsstater därför gett stöd till organisationernas administrativa och ekonomiska kapacitet genom att införa specifika budgetposter för tekniskt bistånd i programmen.

I Storbritannien, till exempel, får medlemmarna i övervakningskommittén, som väljs genom ett allmänt uttagningsprov, ersättning i enlighet med de regler som föreskrivs av Welsh Assembly Government. I Lettland finns tekniskt bistånd tillgängligt för att stärka parternas yrkesmässiga kapacitet (utbildningssessioner) och främja deras deltagande.

Identifiering och involvering av partner

I medlemsstater som Malta, Irland, Nederländerna och Sverige är det civila samhällets engagemang en lång och uppskattad tradition som förser länderna med oberoende bedömningar av politiska, kulturella, sociala och miljömässiga frågor etc., även om det finska systemet med på förhand fastställda förfaranden eller en rättslig grund för urvalet av partner är unikt.

Följaktligen bör god praxis i samband med identifieringen och involveringen av partner betonas och anpassas så att genomförandet av sammanhållningspolitiken standardiseras i alla medlemsstater. Målen i den europeiska uppförandekoden för partnerskap är minimikrav och en gemensam standard.

Strukturerad dialog

Den så kallade strukturerade dialogen syftar till att förbättra den externa kommunikationen, synliggöra EU:s politik och kommissionens arbete samt uppnå en hävstångseffekt när det gäller informationen om sammanhållningspolitiken och målen i Europa 2020-strategin. Den bidrar också till att civila samhällsorgan blir mer effektiva när det gäller att uppnå gemensamma mål, förbättra ansvarstagandet på plats och förstärka partnerskapet.

Förutom bilaterala och andra informella möten och debatter med regionala och lokala myndigheter eller andra civila samhällsorgan organiseras en social och strukturerad dialog om nuvarande artikel 11 och framtida artikel 5 en gång om året mellan civila samhällsorgan och kommissionen.

STRUKTURERAD DIALOG

De övergripande målen med den strukturerade dialogen är att föra sammanhållningspolitiken närmare medborgarna och uppnå en kritisk massa till stöd för vår politik. Den strukturerade dialogen ses som en mekanism för att inge tillit och ömsesidigt förtroende och ett tillfälle för kommissionen att visa sitt åtagande att lyssna till de civila samhällsorganen och vara tillgänglig och mottaglig för deras idéer. Generaldirektoratet för regionalpolitik anordnade tre rundabordskonferenser under 2010 och 2011, och ett fjärde möte kommer att hållas senare i år.

Den strukturerade dialogen är en process som bygger på brett medinflytande och som framför allt riktar sig till civilsamhällets paraplyorganisationer på EU nivå (EU-satellitorganisationer). Dessa organisationer kan utveckla en "europeisk folkopinion" och förmedla betydelsen av vår politik på gräsrotsnivå. De kan kanalisera och samordna nationella och regionala medlemmars synpunkter (bottom-up) och vidarebefordra de viktigaste budskapen från Bryssel till gräsrotsnivå (top-down), vilket innebär att de bistår såväl kommissionen som sina medlemmar.

▶ REGIONAL FÖRVALTNING PÅ LOKAL NIVÅ: FALLET ÖSTERRIKE

Vid tidpunkten för Österrikes inträde i EU 1995 hjälpte regeringskansliet, tillsammans med förbundsländerna, till att utveckla en innovativ och inkluderande regional förvaltningsstruktur för att främja förenlighet med EU:s strukturfonder, framför allt Europeiska regionala utvecklingsfonden.

När genomförandefasen för EU:s strukturfonder var över blev EU stödsystemet integrerat i den dagliga lokala förvaltningen och regionala utvecklingen. Strukturen är nu ett nätverk bestående av 32 österrikiska regionala förvaltningsorgan, som samordnas på nationell nivå av byrån "Regionalmanagement Österreich".

De regionala förvaltningsorganen har utvecklats till en väl fungerande struktur som hjälper till att locka tusentals projekt till regionerna i enlighet med de faktiska behoven på lokal nivå och som tillgodoser både landsbygdens och stadsområdenas intressen.

Även före EU-anslutningen var Österrike bekymrat över skillnaderna i utvecklingen i tätorterna och i landsbygds- och bergsområdena, vars småskaliga industrier och rika traditioner riskerade att bli bortglömda. Genom sitt program

"Family Austria" förband sig landet till att främja regionernas utveckling.

Nyckeln för att uppnå detta var en regional förvaltningsstruktur som inkluderade alla aktörer från gräsrotsnivå och uppåt samtidigt som den nationella politikens makroekonomiska krav respekterades.

Lokal organisation

Den regionala förvaltningen i Österrike består av små organisationer som främjar lokal utveckling, bygger upp nätverk, tillhandahåller rådgivning och juridisk hjälp samt genomför projekt på regional nivå. Syftet med den här strukturen är att skapa en direkt koppling till lokalsamhällena och aktörerna inom ramen för en centraliserad organisation.

Majoriteten av de regionala förvaltningsmyndigheterna (74%) är privata föreningar eller aktiebolag. Medlemmarna i föreningarna är till exempel kommuner, företag och privatpersoner. Arbetsmarknadens organisationer (handelskammare, fackföreningar), jordbrukskammare, arbetsorganisationer (Arbeiterkammer) och lokala arbetsförmedlingar deltar antingen som medlemmar eller som rådgivare.

» En viktig del av vårt arbete är att underlätta samarbete mellan kommuner på gräsrotsnivå. »

I nuläget ansvarar de regionala förvaltarna inte bara för den strategiska planeringen utan också för det faktiska genomförandet av projekten, och de skapar kontinuerligt kontakter och bygger upp nätverk. God kommunikations- och nätverksförmåga är nyckeln till framgång.

Samtidigt som de regionala förvaltningsorganen skiljer sig åt i fråga om struktur och lokala mål förenas av de av ett gemensamt engagemang för att främja sina regioners lokala intressen.

Lokal kontaktpunkt

Nätverken av regionala förvaltningsorgan har blivit en sorts administrativ struktur som fungerar som en kontaktpunkt mellan nationella och regionala intressen. De regionala förvaltningsorganen är en mycket effektiv "länk" mellan den regionala planeringen på nationell nivå och lokalsamhällets behov och resurser. De ses som en viktig innovation i den österrikiska regionala utvecklingen och en grundläggande komponent för att garantera nära kopplingar till den lokala nivån.

De lokala organen arbetar aktivt för att garantera ytterligare utveckling av sina regioner genom att främja sysselsättning, jordbruk och teknik samt ge stöd till innovationer inom alla områden.

De viktigaste tjänsterna, verksamheterna och projekten för de enskilda regionala förvaltningsorganen är att genomföra pilotprojekt, utforma, följa upp och övervaka projekt samt stödja genomförandet av EU-programmen.

De kan agera över gränserna i lokalsamhällena, bygga upp nätverk, ge strategiska tips för utvecklingen, utarbeta konkreta projektförslag samt underlätta, ge råd om och övervaka genomförandet av projekten.

Regionala förvaltningsmyndigheters verksamhet

1982 var Niederösterreich en av de första regionerna som inrättade ett regionalt förvaltningsorgan, och dess fokusområde var regionens skogsområden.

Helene Mader på Niederösterreichs regionala förvaltningsorgan uppger att: "Vi är en organisation som ansvarar för att samordna regionala intressen med staten samt med nationella och europeiska strategier. En viktig del av vårt arbete är att underlätta samarbete mellan kommuner på gräsrotsnivå. Vi förbättrar även samordningen med andra områden som gränsar till kommunerna".

I Tyrolen finns det åtta regionala förvaltningsorgan, som både verkar som lokala tankesmedjor för hållbar regional utveckling samt ger professionellt stöd i samband med genomförandet av projekten.

"De regionala förvaltningsorganen i Tyrolen är frivilligorganisationer på regional nivå och de främjar ett målriktat samarbete mellan regionerna, staten, förbundsregeringen och EU. De förser vår regionala utveckling med ett strategiskt fokus. De arbetar med olika temaområden och de involverar ett stort antal berörda parter och målgrupper", förklarar Andrea Fink från Tyrolens regionala förvaltningsorgan.

"De deltar i lanseringen och utvecklingen av projekten samt i genomförandet av EU:s regionala stödprogram", tillägger hon.

Josef Fanninger, chef för den regionala förvaltningen i Lungau, uppger att "Regionala förvaltningsstrukturer ger tekniskt stöd, rådgivning och information. De tillhandahåller stödstrukturer för genomförandet av EU-programmen och fungerar som en länk mellan regionala verksamheter, företagsnätverk och andra regionala förvaltningscentrum."

►MER INFORMATION
<http://www.rm-austria.at/>

▶ SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKENS RESULTAT 2007-2013

Ett nätverk av nationella experter har utarbetat en rapport⁽¹⁾ om genomförandet av program som är samfinansierade av Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Sammanhållningsfonden i de 27 medlemsstaterna under perioden 2007-2013. Experterna bedömer flera olika områden, från det allmänna ekonomiska klimatet till framsteg i genomförandet av programmen och uppnådda resultat. Rapporten visar att sammanhållningspolitiken genomfördes snabbare under 2010, även om man är orolig för att vissa länder kanske inte har kapacitet att utnyttja det tillgängliga stödet under återstoden av programperioden. I dessa länder görs dock insatser för att förbättra genomförandet. Till exempel omfördelas utgifterna till områden där det finns en större efterfrågan på stöd eller där stödet kan användas snabbare.

Ekonomiska nedskärningar

Föga förvånande har de nationella utvecklingsanslagen minskats den senaste tiden. Därför har det blivit svårare för medlemsstaterna att hitta de medel som behövs för att samfinansiera programmen inom sammanhållningspolitiken. Samtidigt har de nationella budgetnedskärningarna lett till att EU-stödet praktiskt taget är den enda finansieringskällan för utvecklingsanslag i många av de nya medlemsstaterna (EU12).

Det finns bevis för att åtgärder som syftar till att minska budgetunderskotten tenderar att förstärka de regionala skillnaderna. De minskade bidragen från den offentliga sektorn har lett till att mindre finansiering finns tillgänglig för utvecklingsanslag både direkt och till följd av att samfinansieringen har minskat. Regioner med mer traditionella industrier som textilnärings har fortsatt att vara utsatta under den pågående depressionen. Regioner med en stor tillverkningsindustri har visserligen drabbats hårt av minskade exporten men i många fall har de kunnat återhämta sig eftersom marknaderna utanför EU har vuxit.

Även om den tillgängliga nationella finansieringen kan ha minskat är regionalpolitiken i de flesta medlemsstaterna alltför inriktad på att lösa de underliggande strukturella problemen i stället för att skraddarsys för och fokuseras på nya verksamheter.

Resultat sedan 2007

Under de första fyra åren av programperioden uppnåddes flera viktiga resultat.

På det hela taget har uppskattningsvis 189 000 arbetstillfällen (beräknat i heltidsekvivalenter) skapats i EU som en direkt följd av de projekt som har genomförts.

Nästan 24 000 företagsetableringar erhöll stöd och mer än 100 000 små och medelstora företag fick finansiering till investeringar och innovation.

Cirka 19 000 projekt för forskning, teknisk utveckling och innovation (FoTUI) och mer än 6 000 projekt för samarbete med näringslivet på forskningsområdet erhöll stöd.

När det gäller infrastruktur fick närmare 920 000 personer bredbandsuppkoppling. Ytterligare cirka 1,5 miljoner personer fick dricksvatten i sina hem och mer än 3,3 miljoner anslöts till avloppsnätet.

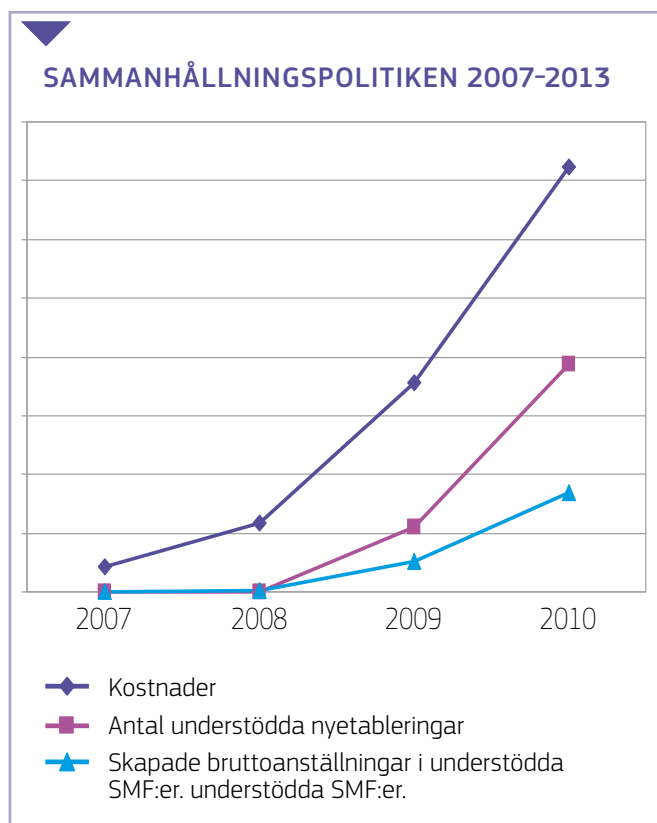
Omkring 280 km motorväg och 285 km järnväg byggdes i det transeuropeiska transportnätet och restiderna förkortades avsevärt genom att vägar och järnvägslinjer förbättrades, framför allt i de nya medlemsstaterna (EU12). Dessutom sanerades 800 km² obrukad eller kontaminerad mark.

(1) Utvärderingsnätverk som analyserar sammanhållningspolitikens resultat 2007-2013.

Framsteg under 2010

Programmen inom sammanhållningspolitiken genomfördes snabbare under 2010 även om det förekom stora förseningar i vissa länder, framför allt i Rumänien, Bulgarien och Italien. Experterna varnar för att det är tveksamt om vissa länder har kapacitet att utnyttja det tillgängliga stödet på ett bra sätt under återstoden av programperioden.

Det finns en risk för att vissa länder kommer att fokusera på upptagande av medlen och att kvaliteten på de projekt som uppstår och deras förmåga att uppnå utvecklingsmålen följaktligen kommer att bli lidande. Eftersom det ekonomiska klimatet är svårt och de offentliga budgeterna utsätts för stora påtryckningar är det mycket viktigt att medlen används så effektivt som möjligt.

Utbetalningar

Bidragen från Eruf och Sammanhållningsfonden till utvecklingsanslag kommer uppskattningsvis att täcka 40 % av de offentliga kapitalutgifterna per år under den återstående programperioden i de nya medlemsstaterna (EU12). Andelen varierar från 8 % i Cypern och 28 % i Slovenien till cirka 75 % i Ungern och Slovakien.

I hela EU hade cirka 55 % av den tillgängliga budgeten för programmen anslagits till projekt i slutet av 2010, vilket är mer än dubbelt så mycket som föregående år (23%). Anslagen var dock mycket lägre (bara cirka 1/3 av den tillgängliga finansieringen) i Rumänien, Bulgarien och Italien.

I dessa och ett fåtal andra länder är genomförandet av programmen försenat inom de flesta politikområdena, vilket tyder på undermåliga institutioner och bristfällig planeringsförmåga såväl som svårigheter att hitta samfinansiering till följd av krisen och liten efterfrågan på finansiering från företagens sida på grund av ovissa framtidsutsikter.

Därför omfattar de åtgärder som har vidtagits för att minska förseningarna en omfördelning av utgifterna till områden där medlen kan utnyttjas snabbare, till exempel järnvägs- och vägbyggen. Utbetalningssystemen har omorganiserats för att bli mer effektiva och reglerna har förenklats. Personalen har utbildats, externa konsulter har anlåtats och lån har beviljats från EIB och andra instanser för att minska problemen med samfinansiering.

► MER INFORMATION

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/evaluations/index_en.cfm#1

▶ STRUKTURFONDER HJÄLPER EU UPP UR DEN EKONOMISKA KRISEN

Ökad samfinansieringsgrad för fem länder

Särskild uppmärksamhet har riktats till de medlemsstater som för närvarande erhåller särskilt ekonomiskt stöd, de så kallade programländerna – Grekland, Irland, Lettland, Portugal och Rumänien.

Medlemsstaternas regeringar och Europaparlamentet enades i december 2011 om en tillfällig facilitet att öka graden av EU-samfinansiering med upp till tio procentenheter för de här länderna som är i behov av särskilt stöd.

Utan att öka den totala mängden EU-medel som är tillgängliga kan man följaktligen under finansieringsperioden 2007-2013 samfinansiera projekt med upp till 95 % för fyra av dessa länder - Grekland, Lettland, Portugal och Rumänien.

EU:s samfinansieringsgräns för Irland är för närvarande 60 %, jämfört med 50 % tidigare. Samfinansieringsgraden kommer bara att ökas om den berörda medlemsstaten begär det och en förutsättning är att landet är mottagare av makroekonomiskt stöd.

En del av strategin för att ge ny kraft till den europeiska ekonomin, skapa arbetstillfällena och få fart på den ekonomiska tillväxten handlar om att i högre grad utnyttja EU:s strukturfonder och använda dem som riktade investeringsinstrument. Snabbare distribution av tillgängliga investeringar är en annan prioritering, och för vissa medlemsstater har medlen styrts om så att EU-stödet ska kunna utnyttjas i sektorer där investeringarna snabbt kan ge resultat. Alla dessa åtgärder har vidtagits för att, inom ramen för de befintliga budgetarna och de operativa programmen för strukturfonderna, se till att man investerar i tillväxtfrämjande verksamheter som ger såväl direkta effekter som långsiktiga ekonomiska fördelar.

I den aktuella svåra ekonomiska situationen med begränsat utrymme för utgifter i de nationella budgetarna är den tillfälliga ökningen av samfinansiering en positiv och välkommen åtgärd för att bibehålla tillväxtfrämjande investeringar.

Åtgärder som har vidtagits sedan 2009

Flera viktiga åtgärder trädde i kraft i april 2009 för att göra sammanhållningspolitiken mer effektiv och flexibel. Lagändringar och andra rekommendationer för att påskynda finansieringsförfarandena har inriktats på administrativ förenkling, större flexibilitet för programförvaltarna, tidigareläggning av åtgärder, likviditetstillskott och en ökad användning av tekniskt bistånd.

I detta sammanhang föreslogs 13 olika enskilda åtgärder. Till exempel beviljades ytterligare 6,25 miljarder euro i förskottsbetalning till program inom ramen för Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden (ESF) för att ge de nationella, regionala och lokala myndigheterna ett kapitaltillskott. Förskottsbetalningarna uppgår nu till sammanlagt 11,25 miljarder euro.

” Med hjälp av dessa medel kan medlemsstaterna inrätta mer omfattande stödsystem för framför allt unga människor. ”

Programförvaltningen är nu mer flexibel och åtgärderna kan styras om för att bekämpa den ekonomiska krisen samt påskynda utbetalningar till områden med större tillväxtpotential.

I Italien håller man till exempel på att ta fram en åtgärdsplan för utbildning, sysselsättning, bredbandsinvesteringar och järnvägsinfrastruktur i de syditalienska regionerna. Det här stödet på totalt 3,1 miljarder euro kan investeras mycket snabbare genom att programmen styrs om. Europeiska kommissionen bistår hela tiden de medlemsstater som vill koncentrera medlen till betydelsefulla ekonomiska sektorer med stor tillväxtpotential.

Ett antal regleringsförändringar har också genomförts för att förenkla förfarandena och skapa mer flexibilitet. Dessa ändringar omfattar områden som statligt stöd, stora investeringsprojekt samt energieffektivitets- och energibesparingsprogram inom bostadssektorn.

För att se till att EU-investeringarna utnyttjas så effektivt som möjligt har man förstärkt det tekniska stödet i samband med utarbetandet av stora projekt. Tillsammans med Europeiska investeringsbanken (EIB) har man vidtagit åtgärder för att göra det enklare att använda finansiella instrument som garantisystem, framför allt för etablering av nya små och medelstora företag.

Stöd till arbetslösa och missgynnade unga människor

Arbetslösheten bland unga människor är ett stort problem. Kommissionen har uppmanat medlemsstaterna att använda den kombinerade EU-finansieringen och den nationella samfinansieringen på 22 miljarder euro från Europeiska socialfonden som fortfarande inte har anslagits till projekt.

Med hjälp av dessa medel kan medlemsstaterna inrätta mer omfattande stödsystem för framför allt unga människor. De får dessutom ytterligare stöd i form av 4,3 miljarder euro i tekniskt bistånd via ESF för att utveckla eller bygga ut lärlingssystem och lärlingsprogram som riktar sig till unga företagare och sociala företagare.

Generellt kan medlemsstaterna nu flytta resurserna mellan olika instrument eller införa nya instrument som är anpassade till situationen på deras arbetsmarknad. Nya åtgärder har införts och ny tonvikt har lagts på befintliga åtgärder med stöd från ESF i Belgien, Tjeckien, Frankrike, Irland, Italien, Litauen, Lettland, Luxemburg, Nederländerna, Portugal, Slovenien, Grekland och Storbritannien.

Åtgärderna riktar sig framför allt till de grupper som har drabbats hårdast av krisen. Man har till exempel utarbetat system för att bevara arbetstillfällena eller främja (åter)inträde på arbetsmarknaden och genomfört riktade insatser inom sektorer som har drabbats hårt av den ekonomiska krisen (till exempel tillverknings-, bygg- och textilbranschen). ►►

Stöd i Portugal

Projektet "Renovering av Urbanização de Vila D'Este – Vilar de Andorinho – fas I – Vila Nova de Gaia" omfattar komplett upprustning av staden och syftar till att göra bostadshusen mer energieffektiva. Man har investerat i värmeisolering, renovering av entréer och trapphus, installation och/eller utbyte av fönsterkarmar samt installation av ventilations- och belysningsystem. Total investering: 5,2 miljoner euro, EU-bidrag: 4,2 miljoner euro.

Utbyggnad av bioteknikföretag: Biocant II-projektet i Aveiro är en utbyggnad av Cantanhede teknikpark och omfattar uppförande av en anläggning för bioteknikföretag och stödinfrastruktur för deras verksamhet, framför allt för laboratorietjänster. Total investering: 3,89 miljoner euro, EU-bidrag: 50%.

Stöd i Irland

CASALA: Centre for Affective Solutions for Ambient Living Awareness (CASALA) är ett av två centrum för tillämpad forskning vid Dundalk Institute of Technology. Dess huvudverksamhet består i att tillsammans med den irländska industrin främja produktinnovation, öka dess konkurrenskraft och ge den en ledande marknadsställning inom sektorn för it-stöd i hemmet. Genom 1,41 miljoner euro i EU-stöd och sammanlagt 1,82 miljoner euro i investeringar hjälper centrumet till att öka Dundalk IT:s förmåga att konkurrera inom ramen för nationella och internationella finansieringsinitiativ, framför allt i anslutning till EU:s åtgärdsplan för "Förbättrade villkor för äldre i informationssamhället".

Stöd i Grekland

Corallia Clusters Initiative (cirka 37 miljoner euro 2007-2013) i regionerna Attica och västra Grekland är ett offentligt-privat partnerskap som syftar till att främja konkurrenskraft, företagande och innovation i kunskapsintensiva, exportorienterade tekniksegment genom inrättande av innovationskluster. Corallias verksamhet inom mikroelektronik och inbyggda system har lett till konkreta resultat, däribland ökad årsomsättning och export samt fler patentansökningar och nya arbetstillfällen. Den nya strategin för beslutsfattande på gräsrotsnivå har visat sig vara lyckad.

E-recept: Detta var från början ett pilotprojekt som skulle bidra till att minska onödiga utgifter inom den grekiska hälso- och sjukvårdssektorn. Man räknade med att kunna spara 1 miljard euro per år. Det är ett e-hälsoprojekt med en relativt liten budget (25 miljoner euro). Uppskattningsvis kommer de direkta besparingarna för den grekiska statsbudgeten att vara 200 miljoner euro det första året och indirekt kommer ytterligare 500 miljoner euro att kunna sparas genom minskad överförskrivning av medicin och färre onödiga behandlingar.

I Lettland anslog man till exempel, inom ramen för den finansiella omfördelningen på 135 miljarder euro, ytterligare finansiering (sammanlagt 63,5 miljarder euro) för att skapa fler arbetstillfällen för de mest utsatta personerna via det akuta sysselsättningsprogrammet, stödja omskolning av arbetstagare, erbjuda utbildningsmöjligheter för människor som arbetar deltid i företag som befinner sig i svårigheter, och främja social integration.

Decentraliserat beslutsfattande för mindre projekt

Sedan juni 2010 krävs bara ett godkännande från Europeiska kommissionen för projekt vars totala värde överstiger 50 miljoner euro (EU-medel och nationella medel). Genom att höja gränsen från 25 miljoner euro kan fler projekt startas direkt, samtidigt som de övergripande kontrollmekanismerna för användning av EU-medel bevaras.

Lånegarantier för små och medelstora företag

Små och medelstora företag skapar i genomsnitt 80% av alla nya arbetstillfällen och är därmed de största arbetsgivarna i Europa. Strukturfonderna kan numera användas som en garanti som gör det möjligt för små och medelstora företag att ta lån. I dag gäller detta såväl etablering som expansion av företag. Cirka 500 miljarder euro EU-medel har styrts om så att de kan användas som garantier.

Prioriterade projekt i Grekland

Kommissionen och de grekiska myndigheterna har upprättat en lista med över 180 strategiska tillväxtfrämjande projekt. Tidsfristerna har satts så att meningsfulla projekt värda totalt 11,5 miljarder euro (EU-stöd och nationella stöd sammanräknade) ska genomföras före slutet av 2013 och skapa mellan 90 000 och 108 000 nya arbetstillfällen.

Arbetsgruppen för Grekland, som inrättades i mitten av 2011, bidrar till att öka de grekiska myndigheternas förmåga att påskynda genomförandet av strukturfondernas investeringar på plats.

►MER INFORMATION

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_sv.cfm

DR. WALTER DEFFAA
Den nya generaldirektören
för GD Regionalpolitik

►PRESENTATION AV DEN NYA GENERALDIREKTÖREN

Den nya generaldirektören för GD Regionalpolitik, dr. Walter Deffaa, har en imponerande karriär inom de finansiella och ekonomiska områdena bakom sig. Han studerade ekonomi vid universitetet i Tübingen och vid det tekniska universitetet i Berlin, är filosofie doktor i ekonomi med examen från universitetet i Stuttgart-Hohenheim och är certifierad internrevisor. Han var även docent vid College of Europe i Brügge mellan 1999-2009.

Sedan 1983 har han arbetat vid Europeiska kommissionen i Bryssel, där han sedan februari 2012 är generaldirektör för regionalpolitik. Han har tidigare varit regionaldirektör för skatt- och tullunionen (2009-2012), generaldirektör för internrevisionstjänsten (2004-2009), ekonomidirektör för GD Regionalpolitik (2003-2004), direktör i generalsekretariatet (2001-2003), direktör i GD Budget (1999-2001) och kabinettssekreterare åt kommissionären Wulf-Mathies (1997-1999). Han har författat flera publikationer om frågor som rör offentliga finanser och revision i Europa.

▶ INNOVATIVA PROJEKT FIRAS NÄR REGIOSTARS-PRISEN DELAS UT

RegioStars 2012 satte fokus på innovativa projekt vid prisceremonin i Bryssel 14 juni. Fem vinnare erhöll det eftertraktade RegioStars-priset av kommissionären för regionalpolitik Johannes Hahn och Luc van den Brande, ordföranden för RegioStars-juryn. Juryn betonade det utmärkta och innovativa arbete som görs på gräsrotsnivå i de fem kategorierna i hela EU. Därför betraktades samtliga 24 finalister som vinnare och som inspiratörer. RegioStars är ett årligt arrangemang för att ge ett erkännande åt och belöna innovativa projekt som stöds genom EU:s sammanhållningspolitik. Prisen började delas ut 2008 och man har redan börjat verkställa planerna för den sjätte upplagan i februari 2013.

Ceremonin ägde rum i teatern på Hotel Le Plaza i Bryssel, byggt på 1930-talet

SMART TILLVÄXT

VINNARE: ECO WORLD STYRIA

Gerd Gratzer, ställföreträdande chef för ekonomi och innovation för myndigheterna i Steiermark, och Sabine Seiler, projektledare hos Eco World Styria, tog emot priset. Projektet syftar till att öka koncentrationen av framgångsrika renteknikföretag i regionen Steiermark (Österrike) samt att hjälpa detta kluster

att bli ett av de främsta områdena i världen för innovatörer inom renteknikområdet. Man försöker även öka regionens globala konkurrenskraft genom innovationer inom grön teknik och genom att skapa ekonomisk tillväxt.

▶Mer information: www.eco.at

HÅLLBAR TILLVÄXT

VINNARE: GRABS (Green and Blue Space Adaptation for Urban Areas and Eco-towns)

Diane Smith, ledande partner i GRaBS-projektet, och Christophe di Pompeo, medlem av regionförbundet i Nord-Pas de Calais, tog emot priset på uppdrag av GRaBS 14 partner, som kommer från åtta medlemsstater (Förenade kungariket, Grekland, Italien, Litauen, Nederländerna, Slovakien, Sverige och Österrike). GRaBS

tillhandahåller de verktyg och de kunskaper som krävs för att se till att stadsutvecklingen i Europa är lämpligt anpassad till inverkan av klimatförändringar. Projektet gör det möjligt för stadsplanerare, arkitekter och planläggare att skapa eller omforma utomhusområden och byggnader för att se till att de är beständiga mot klimatförändringar och extrem väderlek.

▶Mer information: <http://www.grabs-eu.org/>

TILLVÄXT FÖR ALLA

VINNARE: O40 – Older people for older people

Kate Stephen, Centre for Rural Health, University of the Highlands and Islands (Förenade kungariket), och Jim Millard, politisk rådgivare för Skottlands EU-kontor, tog emot priset på uppdrag av O40-projektet, som hjälper glesbygdssamhällen genom att mobilisera äldre människor för att hjälpa andra

Johannes Hahn och Luc van den Brande med alla RegioStars-vinnare

Johannes Hahn, kommissionär för regionalpolitik

Det prestigefyllda RegioStars-priset

Ordföranden för RegioStars jury, Luc Van den Brande

Johannes Hahn och Luc van den Brande med RegioStars-juryn

äldre människor. Projektets partnerregioner i Europas norra randområden – Finland, Grönland, Nordirland, Skottland och Sverige – samarbetade med samhällen för att undersöka och utveckla alternativa sätt att tillhandahålla stöd och tjänster till äldre medborgare. De har framför allt strävat efter att täcka luckorna i tjänsteutbudet och ge äldre möjlighet att bo kvar i sina hem och samhällen.

►Mer information: www.040s.eu

CITYSTAR

VINNARE: SÖM – Sydöstra Malmö

Pontus Lindberg (till vänster), ordförande för det regionala strukturfonds-partnerskapet Skåne-Blekinge, och Anders Nilsson, ordförande för Fosie stadsdelsförvaltning, tog emot priset för SÖM-projektets räkning.

Det syftar till att skapa en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar miljö i fyra missgynnade distrikt i sydöstra Malmö. SÖM har samlat medborgare, privata aktörer, fastighetsägare, företagare och industri för att utarbeta ett

strategiskt partnerskap och en åtgärdsplan för den framtida utvecklingen av staden.

►Mer information: www.malmo.se

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

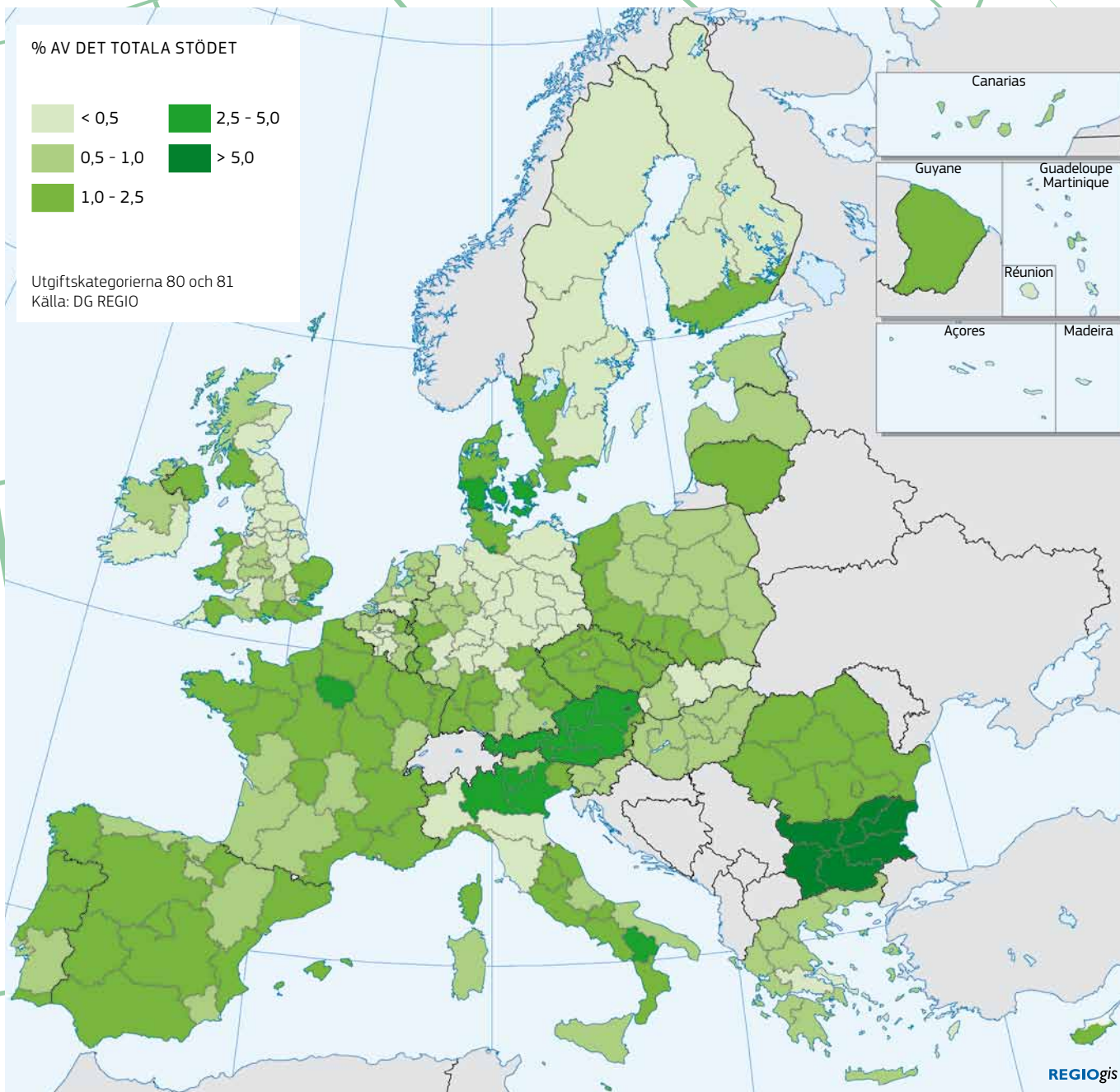
VINNARE: PODLASKIE VOIVODESHIP

Jarosław Dworzański (till höger), marskalk för Podlaskie Voivodeship (Polen), och Zbigniew Nikitorowicz, kabinettschef, tog emot priset, som delades ut för internetverktyg som ger information till allmänheten om projekt som har nytta av EU:s regionalpolitik. Den vinnande webbplatsen presenterar omfattande, detaljerad information både på polska och på engelska om samfinansierade investeringar och stödmottagare, med användarvänliga verktyg för att se effekterna och genomförandet av projekt. Dessutom presenteras exempel på goda metoder som väsentligt har bidragit till provinsens tillväxt, vilket hjälper till att främja EU:s program och investeringar.

►Mer information: www.podlaskiedotacje.pl

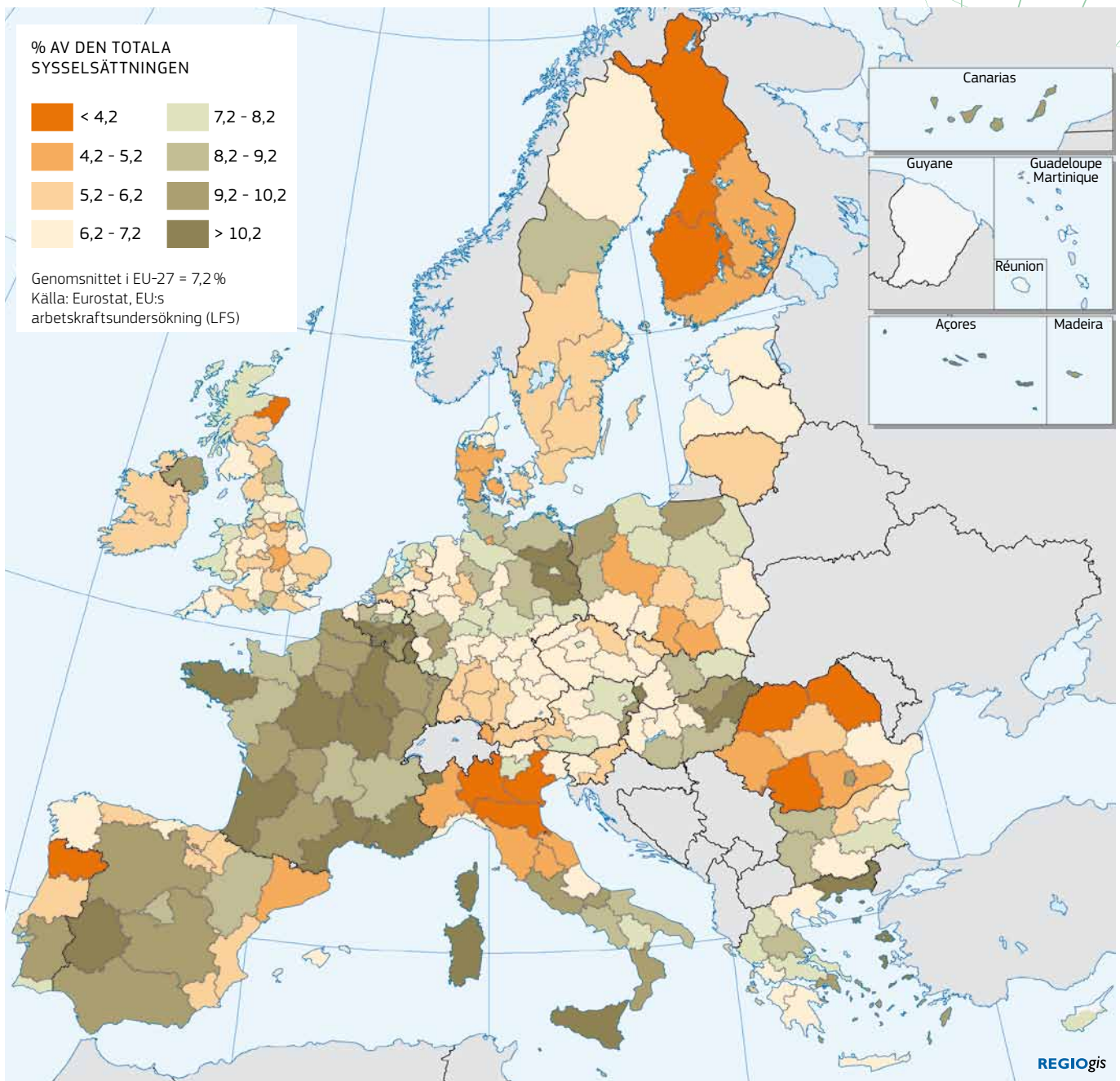
▶ SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKENS PLANERADE INVESTERINGAR I KAPACITETSUPPBYGGNAD, 2007-2013

Den här kartan visar sammanhållningspolitikens planerade investeringar i kapacitetsuppbyggnad under programperioden 2007-2013 i procent av den totala finansieringen. Detta omfattar insatser för att förbättra policyn och programutformningen samt övervakningen och utvärderingen såväl som att främja partnerskap, pakter och initiativ via nätverk med berörda parter. Sammanhållningspolitiken har i allt högre grad investerat i institutioner, förvaltning och kapacitetsuppbyggnad på alla nivåer, vilket är en grundläggande faktor för att göra dess insatser mer effektiva inom andra områden, som infrastruktur, innovation, företagande och utbildning.

Kartan visar att sammanhållningspolitiken stöder sådana verksamheter på många olika platser. Den högsta andelen investeringar återfinns i Bulgariens samtliga regioner, men också i mer utvecklade regioner som Wien och Oberösterreich (AT) eller Syddanmark (DK), där merparten av utgifterna för kapacitetsuppbyggnad syftar till att förbättra utformningen och genomförandet av programmen. Däremot är dessa investeringar mycket låga i vissa regioner i Tyskland samt i de flesta regionerna i Storbritannien, Sverige och Finland.

► SYSSELSÄTTNING I OFFENTLIG FÖRVALTNING*, GENOMSnitt 2010-2011

Den här kartan visar andelen anställda inom offentlig förvaltning (inklusive försvar och obligatorisk socialförsäkring) som en procentsats av det totala antalet sysselsatta. Den här indikatorn visar den offentliga sektorns betydelse för att skapa arbetstillfällen. Andelen anställda inom den offentliga sektorn varierar stort beroende på region, och den är högre i tätorter än på landsbygden. Andelen ger också en indikation om ekonomins struktur. På kort sikt kan inrättande av arbetstillfällen inom den offentliga sektorn bevara och skapa nya arbetstillfällen när den ekonomiska aktiviteten minskar. På lång sikt kan det dock återspegla den privata sektorns bristande förmåga att skapa arbetstillfällen.

Situationen varierar stort mellan EU:s regioner. I vissa regioner, som nordöstra Skottland (UK), Lombardiet (IT) eller Nord-Est (RO) är den mycket låg med andelar under 2011 på 2,8%, 3,2 respektive 3,3% av den totala sysselsättningen. För andra regioner är den offentliga sektorn en mycket större arbetsgivare, med siffror för andelen anställda inom den offentliga förvaltningen på nästan 30% i Ciudad Autónoma de Ceuta och Ciudad Autónoma de Melilla (ES), 20,5% i Voreio Aigaio (EL) och 13,1% i Corse (FR).

*NACE (Europeiska gemenskapens statistiska nomenklatur över ekonomiska aktiviteter) avdelning O = Anställning inom offentlig förvaltning och försvar – obligatorisk socialförsäkring

▶ BÄSTA SÄTTET ATT VÄLJA PROJEKT FÖR SAMFINANSIERING

REKOMMENDATIONER FÖR ERUF UNDER PERIODEN 2014-2020

För att sammanhållningspolitiken ska ge resultat är det mycket viktigt att man väljer projekt som i så hög grad som möjligt bidrar till programmålen samt kräver minimala administrativa resurser och insatser. I tider av budgettätstramningar kommer man att fokusera ännu mer på att se till att de offentliga investeringarna är ändamålsenliga och effektiva. Den nya rättsliga ramen som kommissionen föreslår för programperioden 2014-2020 kommer också att stärka resultatinriktningen. Många olika typer av verksamheter samfinansieras från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och det finns ingen lösning som passar alla processer för urval av projekt. Urvalsprocesserna bör alltid anpassas till förutsättningarna och den specifika situationen i medlemsstaten eller regionen i fråga. Med utgångspunkt i en undersökning av hur projekturvalen går till i sex medlemsstater kan flera rekommendationer fastställas för 2014-2020.

Förberedande av inbjudningar att lämna projektförslag

Förvaltningsmyndigheterna får vanligtvis ansökningar från potentiella stödmottagare via ett särskilt system. De grundläggande besluten om hur projekturvalet ska gå till fattas redan under programplaneringsfasen när förvaltningsmyndigheten väljer mellan temporära och permanenta inbjudningar att lämna projektförslag, beslutar huruvida ansökningsprocessen ska delas upp i ett eller flera stadier och, tillsammans med övervakningskommittén, utarbetar och antar kriterier för projekturvalet. I detta sammanhang rekommenderas det att du:

- involverar berörda parter, framför allt från den privata sektorn samt de aktörer som är viktiga för regionen, när inbjudningarna att lämna projektförslag utarbetas;
- skräddarsyr ansökningsförfarandet efter sektorns faktiska behov samt tydligt informerar sökandena och de berörda parterna om de specifika målen;

anslagen, villkoren för finansieringen, urvalskriterierna och förfarandet;

- i urvalsförfarandet prioriterar de ansökningar som mest bidrar till programmålen och kräver minst resurser;
- tar fram och tillämpar gränsvärden/riktmärken för enhetskostnader för att se till att den ekonomiska förvaltningen är god;
- fastställer ett fåtal tydliga, enkla och lättförståeliga urvalskriterier och låter sakkunniga utvärderare bedöma idén som ligger till grund för projektansökningen.

Vägledning för sökande

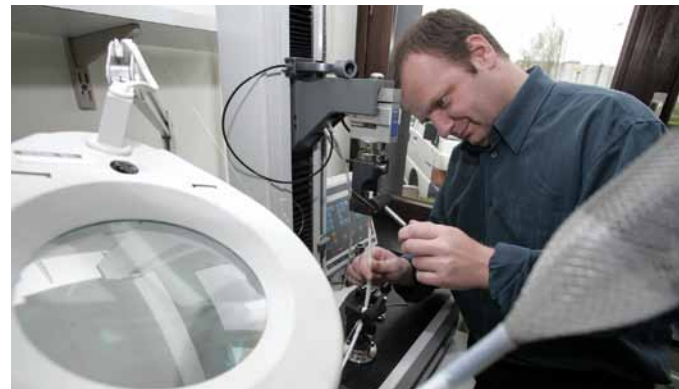
Vägledning från förvaltningsmyndigheten (eller, oftare, det förmedlande organet) till sökandena gör urvalsförfarandena mer effektiva. Du bör:

- förbättra vägledningen för de sökande genom att erbjuda samråd och snabb återkoppling om möjligheterna att erhålla finansiering;
- ge sökandena tillgång till webbaserade verktyg, till exempel verktyg för självbedömning, som innehåller tydliga och kortfattade instruktioner om hur ansökningsprocessen går till.

Utarbeta och lämna in ansökningar

Sökandena bör utarbeta sina ansökningar i enlighet med kraven i inbjudningarna att lämna in projektförslag. Hur många dokument som ska lämnas in och vad de ska innehålla varierar avsevärt beroende på projekttyp, syfte och medlemsstatens/förvaltningsmyndighetens specifika situation.

Beroende på de fastställda förfarandena och bruket av e-förvaltningstjänster i medlemsstaten kan ansökningarna lämnas in per post, elektroniskt eller personligen.

Utvärdering av ansökningar, projekturval och ingående av finansieringsavtalet

Många sökande tar hjälp av externa konsulter för att utarbeta ansökningarna (nästan 90% i vissa medlemsstater). Även om det är berättigat att anlita experter om den nödvändiga specialkunskapen inte finns inom organet i fråga (till exempel ingenjörer för att utarbeta projektdokumentationen) visar det vitt förekommande anlitaandet av konsulter som skriver bidragsansökningarna att det behövs tydliga och kortfattade krav i inbjudningarna att lämna in projektförslag samt tillgång till specifik vägledning. Du bör:

- bara begära in dokument som är grundläggande för bedömningen av projektansökningen i förhållande till finansieringsvillkoren och programmålen;
- begränsa externa konsulters deltagande på ansökningsstadiet genom att införa tydliga regler och ekonomiska gränser för entreprenader;
- bara begära in ett och samma dokument en gång från sökanden⁽¹⁾;
- förutom de föreslagna rättsliga kraven på e-sammanhållning främja andra e-lösningar som även omfattar sökandena. De bör ges möjlighet att lämna in dokument och uppgifter elektroniskt eftersom de därmed kan få återkoppling i realtid på sina ansökningar.

Beroende på om inbjudan att lämna in projektförslag är permanent eller temporär bedöms ansökningarna fortlöpande eller efter att anmälningstiden för att lämna in ansökningarna har gått ut. Utvärderingen genomförs vanligtvis av förvaltningsmyndigheten/det förmedlande organet, ibland med hjälp från en eller flera externa bedömare. Du bör:

- minska de administrativa kostnaderna genom att begränsa antalet bedömare så mycket som möjligt och fastställa regler för att förhindra intressekonflikter bland externa bedömare;
- öka öppenheten genom att offentliggöra urvalsorganets ansvar, namnen på bedömarna och medlemmarna i urvalsorganen, utvärderingsrapporterna och de fullständiga utvärderingsresultaten samt informera om varför vissa ansökningar har avslagits;
- minimera tiden mellan att projektansökningarna lämnas in och beslut om finansiering fattas, till exempel genom att fastställa bindande tidsfrister;
- ge sökandena tillgång till förfaranden för att överklaga beslut.

►MER INFORMATION

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/selection/selection_process.pdf

(1) "Engångsprincipen", i enlighet med vad som föreskrivs i småföretagsakten för Europa, antagen den 25/6-2008, SEC (2008) 2101.

▶MALTA

▶MODERN CANCERVÅRD

Arbetet med att uppföra ett modernt cancercentrum är i full gång i Malta. Centrumet, som enligt planeringen ska öppnas 2013, kommer att ha tre gånger fler sängplatser jämfört med sjukhuset i dag. Det kommer även att erbjuda Maltas 410 000 medborgare avancerad diagnos och behandling av sjukdomen.

Total kostnad:
EUR 48 802 800
EU-stöd:
EUR 41 482 300

En konstnärs tolkning av det nya onkologacentret

Mater Dei-sjukhusets onkologacentrum har fått sitt namn från ett nytt allmänt akutsjukhus i Msida, en stad på nordöstkusten. Den nya vårdinrättningen är en utbyggnad av det allmänna sjukhuset och den kommer att ta över allt cancerarbete från Sir Paul Boffa -sjukhuset, som är specialiserat på onkologi och palliativ vård. Det knyter också an till de övergripande målen i Maltas nationella cancerplan (2010-2015), till exempel kortare väntetider och bättre vård.

Onkologacentrumet kommer att ha anläggningar för alla typer av avancerade cancerbehandlingar. Fysiskt och organisatoriskt kommer det att vara sammankopplat med Mater Dei-sjukhuset och dess golvyta kommer att vara cirka 23 000 kvadratmeter.

Den nya byggnaden, som samfinansieras av EU via Eruf, kommer att ha 74 vårdplatser, 22 dagvårdsplatser och 12 öppenvårdsmottagningar för cancerpatienter. Det största av de fyra områdena är slutenvården, som erbjuder vård till vuxna cancerpatienter (totalt 32 sängplatser, 5 nya sängplatser genom projektet), palliativ vård (16 nya sängplatser), cancervård för barn och ungdomar (en ökning från 6 till 10 sängplatser), hematologiavdelningar (16 sängplatser flyttade från Mater Dei-sjukhuset) och en radioisotopenhet.

▶MER INFORMATION

https://ehealth.gov.mt/healthportal/health_institutions/hospital_services/mater_dei_hospital/mater_dei.aspx

Stora, moderna anläggningar

När det gäller öppenvården byggs ytterligare åtta onkologimottagningar så att det totala antalet kommer att uppgå till tolv. Diagnos- och behandlingsavdelningarna består av en strålbehandlingsmottagning, dagvård och allmänna anestesimottagningar. Slutligen kommer området för tekniska tjänster och stödtjänster att tillhandahålla allt från sjukgymnastik till socialt arbete och psykologi.

När utgrävningsarbetet i fas ett var klart byggdes i fas två av projektet tre bunkerkomplex där strålningsutrustning som linjäracceleratorer ska förvaras. Dessutom kommer ett fjärde bunkerkomplex att uppföras. Dessa komplex kommer att förse de maltesiska cancerpatienterna med modern radioterapi. Under den tredje fasen kommer resten av centrumet att uppföras.

”Vår nya vårdinrättning kommer att tillhandahålla avancerad onkologisk behandling, utbildning och forskning”, uppger Brian St John, vd för stiftelsen för medicinska tjänster och projektledare för onkologacentrumet. Han menar också att inrättningen kommer att främja nya och förbättrade arbetsmetoder bland maltesiska cancerspecialister.

Varje år drabbas 1 400 maltesiska medborgare av cancer, och cirka 700 personer avlider på grund av sjukdomen. Planen är att det nya centrumet ska kunna behandla 60% av Maltas cancerpatienter. Det kommer också att ha miljövänlig infrastruktur, som solpaneler på taket och system för energiåtervinning.

▶OLOMOUCKÝ KRAJ, TJECKIEN

▶FÖRBÄTTRAD RÖRLIGHET FÖR RULLSTOLSBURNA PERSONER

Ett innovativt nytt fordon som har tagits fram för att rullstolsburna personer ska kunna förflytta sig säkert och snabbt på allmänna vägar kommer snart att massproduceras. Elbee har utvecklats av det tjeckiska företaget ZLKL med säte i Loštice i regionen Olomouoch företaget har fått EU-stöd för att tillverka prototypen.

När rullstolsburna människor använder en vanlig bil ställs de inför flera problem, till exempel att de måste ändra sätena när de går i eller ur den. Det kan också vara svårt att packa in rullstolen i bilen.

Elbee är en smidig lösning på dessa problem. Fordonet är utrustat med gångjärnsförsedda dörrar som styrs med en fjärrkontroll. Den lägre dörren fungerar som en ramp så att den rullstolsburna personen enkelt kan rulla in i eller ut ur fordonet. När dörarna har stängts kan man köra fordonet medan man sitter i rullstolen.

Fordonet är officiellt klassificerat som ett tungt terrängfordon och dess maxhastighet är 80 km/h. Eftersom fordonet är kompakt kan det parkeras bredvid trottoaren, vilket innebär att en rullstolsburna person enkelt kan ta sig in i det direkt från trottoaren istället för från gatan. Det har plats för en passagerare i baksätet. Styrinstrument och design kan anpassas utifrån den enskilda förarens behov och önskingar.

Elbee togs fram 2003 som en konceptbil och köptes 2004 av ZLKL som fyra år senare hade förvandlat fordonet till en funktionell prototyp. Det är en unik konstruktion med många innovativa tekniska delar. 2007 fick tillverkaren ytterligare stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Färdigt att släppas på marknaden

Med hjälp av EU-stödet kan ZLKL tillverka fordonet, köpa in teknik och ansöka om certifiering. Företaget planerar också att göra fordonet ännu mer användbart och pålitligt.

Total kostnad:
EUR 1 448 800
EU-stöd:
EUR 614 100

ZLKL:s undersökningar visar tydligt att rullstolsburna har ett behov av att kunna röra sig fritt utan assistans. "Syftet med vårt arbete är att rörelsehindrade personer ska kunna vara oberoende och röra sig fritt och därmed få en bättre levnadsstandard", uppger projektledaren Ladislav Brázdil.

Företaget tror att Elbee kommer att få ett varmt välkomnande av den här delen av befolkningen och att det kommer att finnas ett intresse för fordonet såväl i Tjeckien som i övriga Europa. Det menar att fordonet är en mycket praktisk lösning för dagliga förflyttningar i och utanför städer samtidigt som det har en tilltalande design.

Elbee kommer att massproduceras i början av 2013, först enbart för den tjeckiska marknaden och längre fram för internationell distribution.

▶MER INFORMATION
www.elbee.cz

▶ POHJOIS-KARJALA, FINLAND

▶ STYRKA GENOM ENIGHET

Ett kluster av vetenskaps- och teknolog centrum med enastående expertkunskaper har gjort regionen Nordkarelen i östra Finland känd. Klustret består av fyra separata enheter – med inriktning på material- och precisionsteknik samt diffraktiv optik – och det driver forskningen och utvecklingen framåt inom alla tre områdena samtidigt som det främjar företagande i regionen.

Den största delen av klustret har sitt säte i Joensuu, regionens största tätort. Det fjärde centrumet ligger i Kuopio, 130 km västerut.

De olika enheterna var tidigare separata men i dag har de ett nära samarbete med stöd från östra Finlands universitet. Samarbetet förvaltas av SIB-labs, som är en sidoenhet till klustret. "Det konsoliderade samarbetet ökar regionens konkurrenskraft. Det är ett bra exempel på fokuserat lagarbete och samarbete med de nationella och lokala EU-finansieringsorganen, forskningsinstituterna och näringslivet", uppger professor Mika Suvanto, chef för SIB-labs.

En universitetsledd plattform

Det breda klustret har en stark utbildningsmässig grund i form av två universitet. Den utgörs av naturvetenskap (kemi, fysik och IT) vid östra Finlands universitet och teknik vid Nordkarelen universitet för tillämpad vetenskap.

De fyra centrumen för högteknologisk forskning, utveckling och innovation har kunnat inrättas i Nordkarelen med hjälp av EU-stöd som har anslagits sedan 2000. Nu utgör de EU:s projektkluster för material- och precisionsteknik samt diffraktiv optik.

Enheten för ultraprecision är specialiserad på precisionstillverkning och samarbetar främst med företag inom plast- och metallindustrin för att utveckla nya produkter. Forskningslaboratoriet för diffraktiv optik och fotonik har en unik forskningsinfrastruktur, med ett laboratorium som bedriver vetenskaplig forskning på universitetet. Det hjälper företag att utveckla produkter och testa nya idéer.

SMARC Innovations (SMARCi) är en forskningsenhet vid kemiinstitutionen på östra Finlands universitet. Det bedriver avancerad materialforskning, främjar tekniköverföring och förbättrar regionens konkurrenskraft genom att fungera som en förbindelselänk mellan vetenskaplig forskning och näringslivet. Slutligen kombinerar centrumet för fotonik i Joensuu expertkunskaper i fotonik och IT. Centrumet är världsledande inom forskning om fysikalisk optik och spektralfärger och det har inrättat ett nätverk med framstående laboratorier och institutioner inom området.

Efter att projektet har avslutats kommer SMARCi och centrumet för fotonik i Joensuu att fortsätta att bedriva sin forskning som en del av SIB-labs verksamhet. Den här forskningsmiljön sammanför östra Finlands universitets spetskompetens i biomaterial, material, fotonik och spektralfärg.

▶ MER INFORMATION

<http://www.uef.fi/siblabs/>
<http://wartsila.pkamk.fi/upu/>
www.ifc.joensuu.fi

▶BRATISLAVSKÝ KRAJ, SLOVAKIEN

▶FÖRBÄTTRADE MÖJLIGHETER ATT UPPTÄCKA DOLDA SMITTSAMMA PATOGENER

Friska människor kan bära på virusinfektioner i årtal utan att de upptäcks. Men om dessa människors immunförsvar blir svagare kan de dolda infektionerna bli allvarliga hälsohot. En lösning är bättre diagnostisering av smittsamma patogener, vilket håller på att undersökas inom ramen för ett EU-forskningsprojekt iSlovakien.

Forskare visade nyligen hur många virusinfektioner inte upptäcks hos människor eftersom de inte orsakar några direkta problem. Om dessa personers immunförsvar försvagas – till exempel till följd av sjukdom, organtransplantation eller bieffekter av en behandling – kan infektionerna dock bli mer aggressiva. Detta kan leda till allvarliga medicinska komplikationer och i vissa fall till och med att den smittade personen avlider.

I juni 2010 inledde BioScience Slovakia i Bratislava ett samarbete med den slovakiska vetenskapsakademiens institut för virologi inom ramen för projektet "Industriell forskning om kliniska diagnoser av smittsamma patogener", med samfinansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden. Tillsammans arbetar de med att avsevärt förbättra diagnostiseringen av smittsamma patogener, ett hittills tämligen utforskat område, genom att ta fram olika metoder och format för varje enskild patogen.

Övergripande diagnostisering

"För att förenkla och påskynda diagnostiseringen samt göra den mer noggrann måste forskarna överväga att tillämpa en övergripande metod", säger Peter Kilián, vd på BioScience Slovakia och laboratoriechef. "Detta skulle kunna omfatta att ta fram ett enhetligt format som passar för rutinmässig diagnostisering samtidigt som man använder de senaste kunskaperna i molekylärbiologi." Målet är att denna sorts analys ska vara standard vid kliniska undersökningar och att man ska skapa en gemensam forskningsbas för universiteten och näringslivet.

Partnerna har redan slutfört den bioinformatiska analysfasen och håller nu på att ta fram negativa och positiva kontroller

i syfte att optimera och anpassa förutsättningarna för att upptäcka patogener.

I januari 2012 lämnade partnerna in en patentansökan i USA samt en internationell patentansökan för de resultat som hittills hade uppnåtts. Patentet beskriver olika sammansättningar och metoder för att upptäcka lymfocitärt choriomengitvirus (LCMV) hos människor och/eller särskilja på akuta och kroniska LCMV-infektioner. "Det här viruset är ett exempel på patogener som inte upptäcks och det kan vara mycket farligt för personer med nedsatt immunförsvar", tillägger Peter Kilián.

Enligt planeringen ska projektet avslutas i maj 2013. Men mycket arbete återstår, säger Peter Kilián: "Eftersom det inte finns några tillförlitliga data om förekomsten av LCMV-virus hos allmänheten vill vi komplettera de nya uppgifterna inom området genom att använda den metod för upptäckt som vi utvecklat i vårt projekt."

Total kostnad:
EUR 1 641 900
EU-stöd:
EUR 1 240 400

Arbete med cellodlingar i biologiska säkerhetsskåp av klass II

▶MER INFORMATION

www.bioscience.sk/projects.html

► FIRANDE AV EUROPADAGEN I HELA EU

9 maj är Europadagen – en särskild dag för alla medborgare i Europa, eftersom den firar den berömda Schuman-deklarationen. 9 maj 1950, fem år efter slutet av andra världskriget, presenterade den franska utrikesministern Robert Schuman tanken på en europeisk union genom att föreslå inrättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen (EKSG).

29 juni 1985, under Europeiska rådets möte i Milano, kom statsöverhuvuderna och staterna överens om att fira den 9 maj som "Europadagen". Dagen har högtidligt hållits sedan 1986 och är ett tillfälle att genomföra aktiviteter och festligheter i syfte att föra Europa närmare medborgarna. Vissa av arrangemangen som nämns här betonar fördelarna som Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) ger till regioner i hela EU.

BELGIEN Östflandern

Europadagen anordnas i olika delar av provinsen Östflandern varje år. I år firades den för fjärde gången 6 maj i Waasland i östra delen av provinsen. Syftet var dubbelt: att visa vad som går att uppnå tack vare EU:s stöd genom att belysa särskilda projekt, samt att ge information om EU:s inverkan på medborgarnas vardag. Huvudaktiviteterna bestod av en gatuutställning av utvalda projekt i Sint-Gillis-Waas, sju öppett hus-projekt och en cykeltur över gränsen.

► Mer information: www.europadag.be

TJECKIEN

Prag

9 maj lanserades en karta på internet över EU-stödda projekt officiellt under en presskonferens i Prag. Kartan är ett samarbete mellan EU:s representation i Tjeckien och departementet för regional utveckling. Den finns att se på nätet på adressen www.mapaprojektu.cz

LETTLAND

Riga

EU:s trädgårdsfestival 2012, som anordnades första gången 2009, firar att det har gått fem år sedan Lettland blev medlem av Europeiska unionen. Årets firande ordnades kring tio tematält som representerar olika institutioner, t.ex. ambassader och myndighetsorgan. Arrangemanget lockade 400 representanter från 70 organisationer och tusentals besökare. Finansdepartementet informerade om euron och om EU-stöd i tältet "Ett välmående Europa". Lettlands/Litauens samarbetsprogram över gränserna liksom en av Lettlands fem regionalstrukturfonder (Riga) deltog också.

▶Mer information: <http://www.latlit.eu/>

BULGARIEN-RUMÄNIEN

Silistra/Calarasi

Rumänens/Bulgariens samarbetsprogram över gränserna välkomnade 9 maj elever från den teoretiska högskolan Mihai Eminescu i Calarasi i Rumänien och högskolan Nicola Vaptsarov i Silistra i Bulgarien. Arrangemanget fokuserade på att öka medvetenheten om programmet liksom på att ge unga människor mer information om vikten av att engagera sig aktivt i Europa. Elevernas intresse och skiftande frågor var ett tydligt tecken på att arrangemanget hade lyckats. Den rumänska deltagaren Georgiana kunde bekräfta detta: "Jag upptäckte att Europeiska unionen finns i vår närhet, både bokstavligt och bildligt, och att det inte bara är en flagga. Att den står för samarbete, tolerans och kommunikation – för 'Enade i mångfald'. Jag insåg att banden mellan oss och bulgarerna är starkare än jag hade trott."

▶Mer information:

<http://www.cbromaniabulgaria.eu/index.php>

NEDERLÄNDERNA

Dordrecht

Omkring 150 projekt med stöd från EU hade öppet hus för allmänheten 11 och 12 maj för att fira "Europa Kijkdagen" eller Europadagen. Ett av dessa var Duurzaamheidsfabriek, hållbarhetsfabriken. Denna nya byggnad, som står för allt som är innovativt och hållbart, bjuder in nya företag, miljövänliga investerare och unga tekniska förmågor för att träffas och testa och utveckla kreativa och hållbara metoder och produkter.

►Mer information:

<http://www.europaomdehoek.nl/kijkdagen>

PORTUGAL

Madeira

Institutet för regionalutveckling ordnade 9 maj en gatuutställning i staden Funchal (Travessa do Cabido, nr 16). Syftet med arrangemanget var informera allmänheten om de olika program som Europeiska unionen är med och stöder. Under dagen kunde besökarna ställa frågor och diskutera projekten samt få relevanta och minnesvärda "presenter".

►Mer information:

<http://www.idr.gov-madeira.pt/>

SLOVENIEN

Maribor

I egenskap av certifieringsmyndighet för EU-stöd deltog Sloveniens departement för ekonomisk utveckling och teknik i Europeiska ungdomsveckan (7-10 maj) tillsammans med representanter för Europeiska kommissionen. Inom ramen för projektet "European Village" (europeiska staden) utgjorde arrangemanget ett tillfälle att ge exempel på olika områden i livet i olika EU-medlemsstater. Europas kulturella mångfald illustrerades tydligt genom ett antal färgrika marknadsstånd och ett spännande underhållningsprogram med bland annat musik, dans, sång, mat och andra landsspecifika inslag.

►Mer information:

<http://www.maribor2012.eu/en/nc/project/prikaz/114505/>

GREKLAND

Kreta

Kreta firade Europadagen med en följd av arrangemang för besökare i alla åldrar och med olika intressenivåer. Arrangemangen anordnades på en av öns mest välkända och lättillgängliga mötesplatser. Där kunde intressenterna delta i seminarier medan allmänheten undfångades med ett antal interaktiva informations- och underhållningsaktiviteter, bland annat en livekonsert utomhus.

►Mer information:

<http://www.espa.gr/en/Pages/NewsFS.aspx?item=361>

FRANKRIKE

Midi-Pyrénées

Den 12 maj fick besökare tillfälle att återupptäcka Toulouse under Europadagens beskydd genom att delta i en omfattande cykeltur som utgick från Place du Capitole i staden. Alla kunde delta och rundturen gick runt staden, kanalen, floden, åkrarna och grönområden med stopp på vägen vid tio olika projekt som samfinansieras av EU. Deltagarna kunde ta sin egen cykel eller hyra en på cykelstationen strax intill stället för avfärden.

►Mer information:

<http://www.europe-en-midi-pyrenees.eu/le-joli-mois/#event32468>

▶ INFORMERA OM REGIONALPOLITIKEN

Informations- och kommunikationsaktiviteter är en viktig del av programförvaltningen: att informera allmänheten om resultaten av, och finansieringsmöjligheterna för, regionalpolitiken är en viktig prioritering i samband med genomförandet av programmen. Halvtidsutvärderingen av informations- och kommunikationsaktiviteterna som genomfördes förra året var en viktig utgångspunkt för att analysera vilka resultat som hade uppnåtts dittills och vilka de kommande utmaningarna var. Panorama diskuterar ämnet med representanter från Ungern, Polen och Portugal.

▶ Hur genomförde ni halvtidsutvärderingen av informations- och kommunikationsaktiviteterna i dina program?

I Polen byggde utvärderingen på uppgifter som samlades in regelbundet för att övervaka kommunikationsaktiviteterna samt kontinuerlig bedömning av dessa aktiviteter i form av årliga undersökningar. Dessa undersökningar har genomförts på ett representativt urval av befolkningen sedan 2006. För att resultaten ska kunna jämföras har samma metod använts och omfattningen har varit densamma.

”Vi använde dessutom resultat från andra opinionsundersökningar om kännedomen och synen på EU-stödet och de operativa programmen som har genomförts bland allmänheten och särskilda målgrupper för de operativa programmen samt resultat från Flash Eurobarometer-undersökningen 2010. Med hjälp av alla dessa källor har vi kunnat genomföra utvärderingen internt”, förklarar Paulina Piotrowska från departementet för regional utveckling.

I Portugal genomfördes utvärderingen främst internt via webbplatser, nyhetsbrev, seminarier och evenemang samt undersökningar som riktade sig till stödmottagare och till allmänheten. ”Endast för två av tio program genomfördes en extern utvärdering för att få mer kvalitativ information om sådana uppgifter som kännedom om varumärket”, påpekar Paulo Emerenciano från departementet för ekonomi och sysselsättning.

I Ungern tillämpas en annan metod. Där sköts kommunikationen om de operativa programmen centralt. ”Vi genomförde en utvärdering med hjälp av ett externt marknadsundersökningsföretag”, säger Nándor Csepreghy från den nationella utvecklingsbyrån. ”Undersökningen handlade om hur kommunikationskampanjerna under 2007-2010 om EU-stödd utveckling och genomförandet av programmen bidrog till att uppnå målen i kommunikationsplanen, nämligen att informera den ungerska befolkningen om resultatet av EU-stödet och EU:s generella betydelse för denna utveckling.”

▶ Vilka var de viktigaste resultaten av utvärderingen?

I de tre länderna visade resultaten klart och tydligt på en ökad kännedom om EU-finansieringen och dess positiva effekter för den nationella och regionala utvecklingen.

Eurobarometerundersökningen visade att kännedomen om stödet var mycket god i Polen, och i Ungern har kommunikationsaktiviteterna under den här perioden lett till att 76 % av den totala befolkningen, 75 % av de potentiella sökande och nästan alla stödmottagare har en allmän kännedom om projekt som stöds av EU eller känner till projekt i sin omgivning.

Från vänster till höger:

▶ **NÁNDOR CSEPREGHY**

Chef för kommunikationsdepartementet, nationella utvecklingsbyrån (HU)

▶ **PAULINA PIOTROWSKA**

Specialist på utvärdering av informationsaktiviteter, departementet för regional utveckling (PL)

▶ **PAULO EMERENCIANO**

Samordnare på kommunikations- och dokumentationscentret, departementet för ekonomi och sysselsättning (PT)

Resultaten från Portugal framhävde några gemensamma slutsatser, till exempel att det spelade stor roll hur informationen förmedlades. "Fotografier och videor med människor visar projektets mänskliga sida, och berättelser om projektet är mycket viktiga för att fånga potentiella stödmottagares uppmärksamhet", säger Paulo Emerenciano. "Korrekt och uppdaterad information på webbplatser är viktig såväl som snabb och enkel tillgång till officiell information som regler och projektlister. Geografisk information om projekt gör det enklare att hitta dem."

Kommunikationsstrategierna är oerhört betydelsefulla och kommunikationsnätverken är mycket viktiga eftersom de främjar samordning. En uppdelning av kommunikationen i specifika mål kan skapa ömsesidigt fördelaktiga förbindelser, och regelbundna och kontinuerliga kommunikationsaktiviteter leder till ökat erkännande och bättre kännedom. Informations- och kommunikationsteknik är ett viktigt kommunikationsmedel och webbplatserna bör inte bara användas som informationskällor utan också som tjänstkanaler eller till och med som enda kontaktpunkt.

"De främsta informationskällorna för stödmottagare – webbplatser, publikationer och utbildningsevenemang – var fruktbara, precis som informationskällorna för allmänheten, som mediekampanjer och andra medieprojekt", påpekar

Paulina Piotrowska, "men det är mycket viktigt att anpassa huvudbudskapen efter de ändrade förutsättningarna, till exempel EU budgeten eller den ekonomiska krisen."

▶ **Vilka lärdomar har ni dragit av den här erfarenheten? Har dina program ändrat sin kommunikationsstrategi till följd av halvtidsutvärderingen?**

I Polen medförde utvärderingen att kommunikationsstrategin kunde ses över och uppdateras mer noggrant. Målgrupperna för informationen och övervakningsindikatorerna har anpassats och internetverktygen har vidareutvecklats.

"Nu ska vi koncentrera oss på att anpassa våra budskap, till exempel att visa hur EU-stödet kan öka människors livskvalitet och vilka konkreta effekter genomförandet av programmen får", uppger Paulina Piotrowska. Vi vill öka insikten om EU-stödet från stödet till vägbyggen, teknisk infrastruktur och jordbruk, till att uppmärksamma områden som innovation och andra fördelar som social integration samt möjligheter för unga och personer som är över 50 år. Vi rekommenderar starkt regelbundna utvärderingar av kommunikationens effektivitet eller dess individuella verktyg. Utvärderingarna ger mycket viktig information som gör att man kan anpassa de aktuella kommunikationsaktiviteterna till att bli så effektiva som möjligt."

Den ökade kännedomen om EU-finansieringen kan leda till fler framtida ansökningar i Ungern. "Målordikatorn för planerade projektansökningar har överträffats för alla tre målgrupperna – allmänheten, potentiella sökande och stödmottagare", påpekar Nándor Csepreghy.

I Portugal kommer resultaten att främja programmets framtida verksamhet, trots budgetrestriktionerna. Som Paulo Emerenciano säger: "Den aktuella ekonomiska situationen framhäver vikten av investeringar och nya arbetstillfällen. Projekt, och framför allt framgångshistorier, är en viktig informationskälla som bör användas i dessa tider."

► FÖRETAGS- OCH INNOVATIONSSTÖD

VILKA LÄRDOMAR HAR VI DRAGIT AV KONTRAFAKTISKA METODER?

Kontrafaktiska konsekvensbedömningar (d.v.s. användning av kontrollgrupper) ger vetenskaplig trovärdighet till Europeiska kommissionens analyser av företags- och innovationsstöd. Med hjälp av dessa bedömningar kan man i detalj visa effekterna på investeringar, innovation och skapande av arbetstillfällen på företagsnivå. Stöd till små och medelstora företag har visat sig vara mycket mer effektivt än stöd till stora företag, och de första indikationerna tyder på att finansierings-tekniska instrument är mer effektiva än direkta bidrag.

Sedan 2008 har Europeiska kommissionens generaldirektorat för regionalpolitik haft ett program för konsekvensbedömning med kontrafaktiska metoder (*se rutan nedan*). Även om denna typ av bedömningar är tekniskt krävande medför de att konsekvensbedömningarna blir mer trovärdiga och exakta.

Gradvis framträder en tydligare bild av konsekvenserna av olika typer av företags- och innovationsstöd. Även om bilden är långt ifrån fullständig kan man redan nu dra slutsatser för de kommande programrundorna.

Många investeringar och innovationer, relativt få nya arbetstillfällen

I många fall är ett av de uttalade målen med företagsstöd att skapa nya arbetstillfällen. Tidigare bedömningar visar att de flesta programmen övervakar hur många arbetstillfällen som skapas, men att bara en minoritet faktiskt försöker övervaka investeringar, produktivitet eller innovation på företagsnivå.

Kontrafaktiska konsekvensbedömningar visar dock att företags- och innovationsstöd främst leder till ökade investeringar och förbättrad produktivitet. Nya arbetstillfällen är en konkret, men sekundär, effekt.

Till exempel framgår det av en bedömning av företagsstöd i östra Tyskland att 27 000 nya arbetstillfällen hade skapats – vilket är ett reellt och påtagligt resultat, men mycket mindre än uppsgifterna från programövervakningen, som visade

att 107 000 nya arbetstillfällen hade skapats och att 439 000 hade bevarats. Omvänt ledde systemet till ökade investeringar – för varje euro av offentliga medel genererades ytterligare 1,50 euro i investeringar.

Det finns också tydliga bevis på att företagsstöd främjar innovation. Till följd av finanskrisen 2008 minskade antalet patentansökningar bara med 14% bland företag som uppbar stöd i Tjeckien medan motsvarande siffra för jämförelsegruppen var 63%. En undersökning av stöd till forskning och utveckling i Tyskland visade tydligt att både process- och produktinnovationen främjades. Företag som uppbar stöd var mer benägna att avsluta innovationsprojekt och att inleda nya projekt (*se diagram*).

KONTRAFAKTISK KONSEKVENSBEDÖMNING – VARFÖR OCH VAD?

Ett av problemen i samband med utvärderingen av politikens effekter är hur vi ska kunna bedöma vad som skulle ha hänt om inte stödet hade beviljats. Ett företag kunde till exempel ha genomfört en investering (helt eller delvis) även om det inte hade fått offentlig finansiering.

Kontrafaktiska bedömningar lånar ett verktyg från en vetenskaplig metod – kontrollgruppen. De företag som har fått stöd jämförs med en större grupp liknande företag (samma storlek, region, sektor o.s.v.). På så sätt blir uppskattningarna mer vetenskapligt hållbara, men samtidigt krävs goda kunskaper om hur man samlar in uppgifter och väljer ut en giltig jämförelsegrupp.

Generaldirektoratet för regionalpolitik har byggt upp erfarenhet inom det här området sedan 2008. Mer information finns i Daniel Mouqués (2012) "What have we learned from counterfactuals?" i *Regional Focus* samt på generaldirektoratet för regionalpolitik webbplats om konsekvensbedömningar:

► http://ec.europa.eu/regional_policy/impact/evaluation/index_en.cfm

Lärdomar för den framtida sammanhållningspolitiken – främja små och medelstora företag

Ett viktigt och återkommande resultat från kontrafaktiska bedömningar är att det är mer effektivt att ge stöd till små och medelstora företag än till stora företag. Till exempel visade en undersökning ⁽¹⁾ som omfattade Tjeckien, Ungern, Polen och Slovakien att generellt sett genererar stödet färre nya arbetstillfällen ju större företaget är.

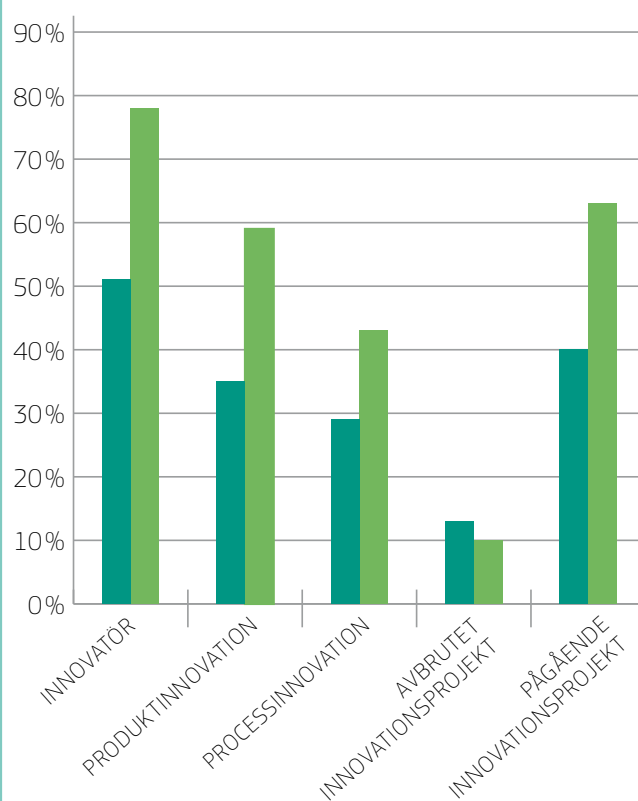
Samtidigt visade en omfattande utvärdering i Italien att bidrag till olika stora, små och medelstora företag (mikro, små eller medelstora) var lika effektiva, men att bidrag till större företag hade små eller inga effekter.

Slutligen finns det preliminära uppgifter på att lån är mer effektiva än bidrag. En utvärdering av stöd till små och medelstora företag i Piemonte ⁽²⁾ (i nordvästra Italien) visade att olika former av finansieringstekniska instrument som mjuka lån kostade ungefär hälften så mycket som bidrag, samtidigt som de hade en förvånansvärt stor effekt på investeringar – 5 euro i bruttobidragsekvivalent.

Framtida arbete inom området

Ytterligare arbete krävs, för det första för att bekräfta de här resultaten för fler system i fler länder, och för det andra för att besvara ytterligare frågor (till exempel om finansieringstekniska instrument, mentorskap och nätverk). Generaldirektoratet för regionalpolitik samarbetar aktivt med förvaltningsmyndigheterna och medlemsstaterna. Mer information finns på webbplatsen för konsekvensbedömningar.

STÖD TILL FORSKNING OCH UTVECKLING I TYSKLAND HAR STOR INVERKAN PÅ OLIKA FORMER AV INNOVATION

- Företag som inte uppstår stöd
N = 21 226
- Företag som uppstår stöd
N = 623

N = antal företag

Källa: KU Leuven för generaldirektoratet för regionalpolitik (2011), "Counterfactual impact evaluation of cohesion policy: Examples from Support to Innovation and Research". Indikatorerna för innovation har tagits fram med hjälp av företagsuppgifter i gemenskapens innovationsundersökning.

(1) TARKI (2010) "Impact of Cohesion Policy on employment level and quality in the Visegrád countries".

(2) ASVAPP för generaldirektoratet för regionalpolitik (2012) "Counterfactual Impact Evaluation of Cohesion Policy: Impact, cost-effectiveness and additionality of investment subsidies in Italy".

▶ EN KOMPLETTERANDE EUROPEISK REGIONALPOLITIK: BIDRAG FRÅN SCHWEIZ, EES OCH NORGE

SCHWEIZ UTVIDGNINGSBIDRAG

Trots den snabba tillväxten är välståndet i de tolv länder som har gått med i EU sedan 2004 relativt lågt, och dessa länder släpar fortfarande efter EU15-länderna på många områden. Sedan 2008 har Schweiz finansierat olika projekt med avsikt att minska dessa ekonomiska och sociala skillnader inom den utvidgade Europeiska unionen via Schweiz utvidgningsbidrag.

Schweiz ville hjälpa de tio nya medlemsstaterna som gick med i EU 2004 och satte av totalt en miljard schweiziska franc (omkring 832 miljoner euro) under en period av fem år från 2007 till 2012. De 210 utvalda projekten kommer att genomföras senast 2017. När Bulgarien och Rumänien gick med i EU 2007 ökade Schweiz stödet med ytterligare 257 miljoner schweiziska franc (214 miljoner euro) under perioden 2009-2014. Genomförandefasen för dessa två länder avslutas 2019.

Tematiska prioriteringar

Stödet kanaliseras till de mest underutvecklade regionerna och till projekt inom fyra temaområden:

- säkerhet och stabilitet och stöd för reformer;
- miljö och infrastruktur;
- stöd till den privata sektorn;
- mänsklig och social utveckling.

En femte prioritering, Specialinstrument, ger så kallat gruppstöd. De här är system som ger stöd till organisationer eller institutioner – t.ex. icke-statliga organisationer och det civila samhället – vilket möjliggör kostnadseffektiv administration av program med många små projekt.

PROJEKTURVAL

- Projektförslagen lämnas in efter att förslag har begärts in och i enlighet med det unilaterala ramavtalet som undertecknats av Schweiz och de enskilda länderna.
- Nationella samordningsgrupper i varje land har ansvar för att granska projektförslag på grundval av de urvalskriterier som har upprättats.
- Beroende på projektets tema godkänner den schweiziska utvecklingsbyrån eller statssekreteriatet för ekonomi stödet och samordnar eller övervakar genomförandet.
- Det går att lämna in projektförslag i Bulgarien och Rumänien fram till i december 2014, men i de övriga länderna är detta inte möjligt sedan juni 2012.
- Stöd kan delas ut till offentliga organ, internationella och icke-statliga organisationer samt till företag med ett offentligt uppdrag.

Stöd ges även till förberedelse av projekt (t.ex. förstudier) och för att täcka vissa administrationskostnader i mottagarländerna.

Åtaganden och solidaritet

Schweiz åtagande för EU:s utvidgning är ett uttryck för landets solidaritet med EU och dess vilja att axla sin del av bördan för att hjälpa Central- och Östeuropa att växa. Samtidigt lägger Schweiz grunden för starka ekonomiska och politiska band till de nyaste EU-medlemsstaterna. Landets bidrag kommer även att förbättra möjligheterna för schweiziska företag att göra affärer på dessa nya växande marknader.

▶ MER INFORMATION

<http://www.erweiterungsbeitrag.admin.ch/en/Home>

BIDRAGEN FRÅN EES OCH NORGE

Samtidigt som EU:s regionalfonder ofta är förstasidesstoff är ett annat bidragssystem som också syftar till att främja ett mer "sammanhållet" Europa mindre känt. Genom bidragen från EES och Norge bidrar Island, Liechtenstein och Norge till att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna i Europa samt att stärka de bilaterala förbindelserna med 15 länder i Central- och Sydeuropa.

Även om Island, Liechtenstein och Norge inte är medlemmar i EU formar och påverkar den europeiska integrationsprocessen deras vardag. Genom avtalet om det europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) deltar de tre länderna i den inre marknaden och samarbetar nära med EU inom områden som handel och företagande, miljöskydd, forskning och utbildning, socialpolitik, konsumentskydd och kultur.

Ömsesidigt ansvar

Djupt rotade obalanser lever kvar i och mellan länder i Europa. EES-avtalet erkänner behovet av att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna och genom bidragen medverkar Island, Liechtenstein och Norge till EU:s omfattande insatser för att utjämna dessa skillnader. Mellan 2004 och 2009 anslags 1,3 miljarder euro till stödmottagande länder⁽¹⁾ och nästan 1,8 miljarder euro har avsatts för 2009 till 2014. Godkända program måste slutföras senast år 2016. Norge står för 97% av finansieringen. Huvudområdena är miljöskydd och klimatförändringar, civilsamhället, forskning, hälsa och utbildning, social integration, kulturarv samt rättsliga och inrikes frågor.

Kompletterande finansiering

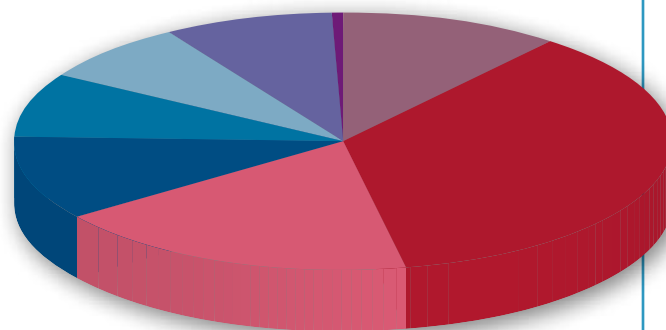
Dessa prioriteringar knyter i många avseenden an till EU:s mer övergripande och ambitiösa mål för sysselsättning, innovation, utbildning, social integration och klimat/energi i Europa 2020 strategin.

Bidragen finansierar också samarbete inom områden som inte erhåller tillräckligt nationellt stöd eller EU-stöd. Till

(1) De 12 nyaste medlemsstaterna (Bulgarien, Cypern, Tjeckien, Estland, Ungern, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Rumänien, Slovakien och Slovenien), såväl som Grekland, Portugal och Spanien, är berättigade till EES-bidrag. Bidragen från Norge är enbart tillgängliga för de tolv nyaste medlemsstaterna.

FÖRDELNING AV STÖD (2009–2014)

● Miljö och klimatförändringar.....	€ 643 891 995
● Mänsklig och social utveckling.....	€ 323 785 145
● Kulturarvet.....	€ 188 618 750
● Rättsliga och inrikes frågor.....	€ 142 149 500
● Forskning och stipendier.....	€ 136 744 561
● Det civila samhället.....	€ 146 706 750
● Anständigt arbete och trepartsdialoger....	€ 8 000 000
● Administration och bilateralt.....	€ 198 603 299
Summa.....	€ 1 788 500 000

exempel har mer än 140 miljoner euro avsatts för att utveckla civilsamhället. På så sätt ges icke-statliga organisationer möjlighet att stärka sin roll när det gäller att främja mänskliga rättigheter och tillhandahålla grundläggande tjänster, framför allt till de mest utsatta människorna.

Stärkta förbindelser

Ett centralt syfte med stödsystemen är att främja bilaterala relationer. Mer än hälften av programmen omfattar nära samarbete mellan offentliga organ i givar- och stödmottagarländerna. Uppskattningsvis kommer dessutom hundratals projekt att genomföras inom ramen för partnerskap. Bidragssystemen utnyttjar också den värdefulla expertkunskapen från internationella organisationer som Europarådet. Rådet deltar direkt inom flera olika områden, från att tillgodose behoven för utsatta grupper, som romerna, till att bekämpa människohandel och könsrelaterat våld.

► MER INFORMATION
www.eeagrants.org

► KALENDARIUM

21 SEPTEMBER 2012

Europeiska samarbetsdagen
www.ecday.eu

8-11 OKTOBER 2012

_ Bryssel (Belgien)

OPEN DAYS, Europeiska
veckan för regioner och
städer

15-16 NOVEMBER 2012

_ Metz (Frankrike)

Rurban-konferensen

27-28 NOVEMBER 2012

_ Regensburg (Tyskland)

Första årliga forumet för
EU:s strategi för Donau

3-4 DECEMBER 2012

_ Paris (Frankrike)

Gemensamt möte för
nätverken INFORM & INIO

7 FEBRUARI 2013

_ Bryssel (Belgien)

RegioStars prisceremoni
2013

Mer information om dessa evenemang finns i avsnittet
Kalendarium på Inforegios webbplats:

[http://ec.europa.eu/regional_policy/
conferences/agenda/index_sv.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_sv.cfm)

**GÖR
DIN
RÖST
HÖRD**

Vilka framgångar har
sammanhållningspolitiken haft i din region?
Vi vill höra dina berättelser med betoning
på resultaten och de påtagliga fördelarna
för medborgarna.

Du kan även berätta om dina förberedelser
inför nästa programperiod.

De utvalda bidragen presenteras
i nästa utgåva av tidskriften *Panorama*.
Skicka ditt bidrag till:

regio-panorama@ec.europa.eu

ISSN 1725-8170

© Europeiska unionen, 2012

Återgivning tillåten om källan anges.

Europeiska kommissionen, Generaldirektoratet för regionalpolitik
Kommunikation, information och förbindelser med tredjeland
Raphaël Goulet

Avenue de Tervueren 41, BE-1040 Bryssel

E-post: regio-panorama@ec.europa.eu

Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_sv.htm

■ Publikationsbyrån